

THE JACOB RADER MARCUS CENTER OF THE AMERICAN JEWISH ARCHIVES

MS-831: Jack, Joseph and Morton Mandel Foundation Records, 1980–2008.

Series C: Council for Initiatives in Jewish Education (CIJE). 1988–2003.

Subseries 5: Communication, Publications, and Research Papers, 1991–2003.

Box
44

Folder
8

Mandel Institute. Jerusalem Fellows brochures and newsletter,
2000, undated.

For more information on this collection, please see the finding aid on the
American Jewish Archives website.

ע מ י ת י ר ו ש ל י מ

JERUSALEM FELLOWS

בית ספר מנדל
MANDEL SCHOOL

The Mandel Foundation was established by Jack, Joseph and Morton Mandel, of Cleveland, Ohio. Its mission is to help provide outstanding leadership for the nonprofit world. The Foundation supports leadership education programs in its own institutions and in selected universities and organizations.

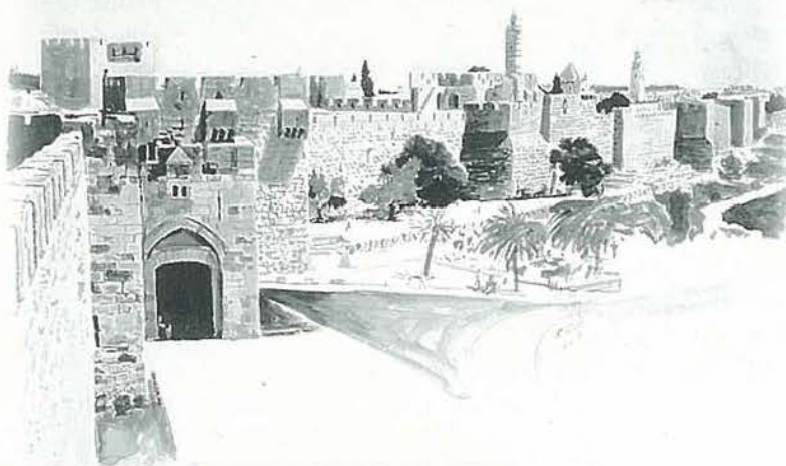
The Foundation has three areas of priority: Jewish education and continuity; the leadership and management of nonprofit organizations; and urban neighborhood renewal.

The Mandel School mission is to develop professional leaders in the fields of education and public service for the State of Israel and Jewish communities across the globe.

The Mandel School is an independent and pluralistic institution of higher educational learning. Each year the School recruits a diverse group of outstanding professionals from a variety of fields for an intensive educational experience that is designed to deepen their ability to articulate a compelling vision for education and society and formulate and attain goals resulting from that vision. The School's programs offer the professional guidance that social and educational leaders seek in order for them to develop programs, establish new institutions, plan and implement policy and ultimately find creative solutions to challenges facing Israel and Jewish communities around the world.

Situated in Jerusalem, the Mandel School draws upon the city's wealth of cultural, historical and academic resources. Study at the Mandel School extends beyond Jerusalem as well, and participants of the programs are encouraged to access the rich array of resources available throughout Israel.

The Mandel School consists of three primary programs:

Jerusalem Fellows A two-year, full-time program for senior educational leaders dedicated to advancing Jewish education in Jewish communities around the world.

School for Educational Leadership A two-year, full-time program for senior educational leaders dedicated to advancing education in Israel.

Intensive Development Programs Includes in-service training programs for groups of educational leaders from select communities from Israel and around the world and senior civil servants in Israel.

The faculty of the Mandel School is composed of world-recognized scholars and practitioners from the fields of education, Jewish education, Jewish and general philosophy and public policy. Members of the faculty play an active role in providing formal instruction, guidance and field experience in all programs of the school.

Hundreds of graduates of the Mandel School are currently fulfilling some of the most significant positions in education in Israel and Jewish communities worldwide.

The Mandel School in

Jerusalem was

established by the

Mandel Foundation

and Mr. Felix Posen

(London, U.K.) in

cooperation with the

Israel Ministry of

Education.

"I look upon my Jerusalem Fellows experience as the high point of my education. I could not have attained the exciting position I now occupy without the prestige of the Fellows program. More importantly, the Fellows program gave me the important intellectual and analytical tools that enable me to make an impact on Jewish life."

Rob Toren 1990-92
Grants Director
Samis Foundation
Seattle, Washington
USA

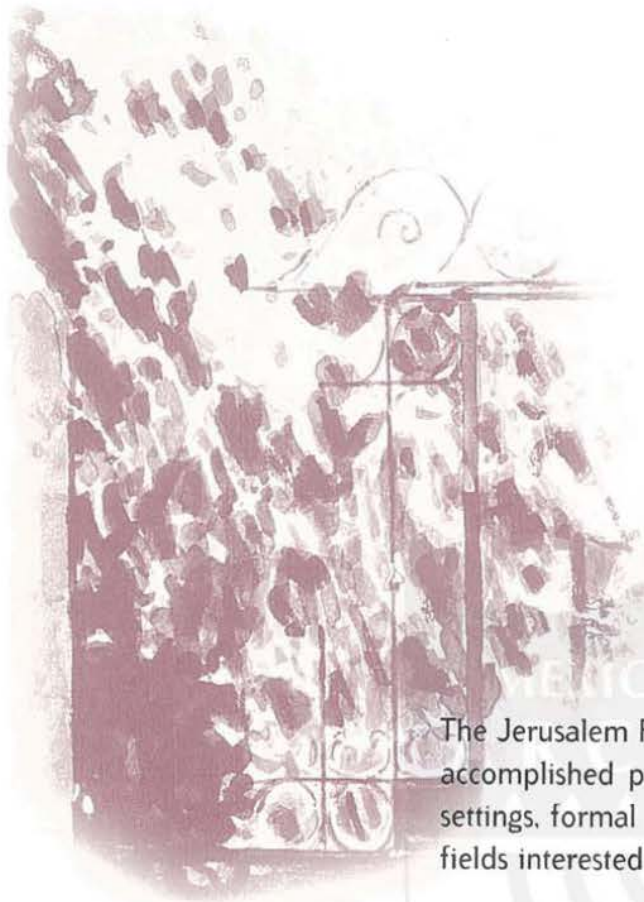
THE MISSION OF JERUSALEM FELLOWS

The many challenges confronting world Jewry in today's modern society necessitate the training of talented, committed and creative educational leaders. Jerusalem Fellows views the development of Jewish education in all of its forms – schools, youth movements, community centers, communal organizations, universities, the arts and the media – as one of the most effective means to ensuring the continuity and vitality of the Jewish people.

Towards that end, Jerusalem Fellows recruits a group of outstanding professionals for an intensive educational experience based in Jerusalem designed to impart the knowledge and interpersonal skills necessary for them to set effective policy, design and implement compelling programs and ultimately impact the system of Jewish education.

Fellows come from Jewish communities throughout the world and from all Jewish religious denominations and secular orientations. They include scholars and practitioners from a variety of fields – teachers, policy-makers, principals, communal workers, professors, rabbis, writers, journalists and artists.

Study in Jerusalem is unique: it brings Fellows into contact with some of the most complex and challenging questions facing the Jewish people in our times. Fellows have access to the wide array of Israel's universities and educational institutions. Additionally, living and studying in Israel for an extended period of time gives educators the opportunity to remove themselves from their daily responsibilities and to engage in uninterrupted learning in an all-encompassing Jewish environment.

The Jerusalem Fellows faculty is composed of some of the world's most accomplished practitioners and scholars from an array of educational settings, formal and informal, as well as professionals from a variety of fields interested in applying their expertise to Jewish education.

Given this setting, Jerusalem Fellows emerge from the program with:

- The ability to articulate a compelling vision for Jewish education
- The political awareness and interpersonal skills to successfully implement innovative educational policies and programs within Jewish communal structures
- An understanding of the larger issues facing Jewish education
- Deepened knowledge in their particular area of expertise and an improved command of Jewish sources
- A strengthened understanding of their own identities and professional goals
- A cadre of outstanding colleagues with whom to interact when back in the field
- Fresh perspectives on educational problem solving and planning
- A broad perspective on trends in the Jewish world and an understanding of the complexities facing the Jewish people and the State of Israel

Upon graduation, Jerusalem Fellows join a growing international network of top professional leaders who are already creating new standards for informed educational leadership.

THE PROGRAM

Conducted in Hebrew, Jerusalem Fellows is a two-year, full-time program that offers a diverse collegial learning environment that stimulates inquiry, professional enrichment and meaningful dialogue. Through group and individual study, collegial discourse and field work, Fellows enhance the capacities necessary for them to realize their visions for Jewish education and society.

The core program emphasizes general and Jewish learning and the translation of educational theory and philosophy into practice and policy. Through the study of philosophy, education, and classical and modern

Jewish texts, Fellows grapple with issues of meaningful Jewish continuity and work to find solutions to educational challenges. The open exchange of ideas among Jerusalem Fellows is a hallmark of the program.

The program of study is comprised of the following integral elements:

- **Weekly Seminars and Workshops**
- **Individual Tutorial and Personal Project**
- **Individualized Course of Study**

WEEKLY SEMINARS AND WORKSHOPS

- **Philosophy, Jewish Thought and Humanities**

The faculty of Jerusalem Fellows views philosophy as a core discipline for the training of educational leaders. It is through philosophical study that educational leaders can learn to articulate their visions for education, translate great ideas into programs of education and engage in profound professional exchange.

"I am confident that Jerusalem Fellows was instrumental, even indispensable, in enabling me to serve in my current position. It provided an environment that balanced educational sophistication and Jewish depth. I recommend Jerusalem Fellows to anyone who is dedicated to Jewish educational excellence."

Rabbi Jan Katzew, PhD 1989-91
Director, Department of Jewish Education
Union of American Hebrew Congregations
New York, NY
USA

In the Jerusalem Fellows program, philosophic inquiry begins with close readings of classic philosophic texts from the Jewish and Western traditions. These studies focus on conceptions of human nature, knowledge, understanding, society, modernity and science as well as Jewish religion, Jewish history, the Jewish condition and the purposes of Jewish life in Israel and throughout the world.

• **Challenges Facing General and Jewish Education**

Education studies in Jerusalem Fellows are focused on bridging the gap between theory and practice. In particular, the aim of the program is to enable the Fellows to make greater use of educational theory and philosophy towards the effective planning and administration of education and the implementation of educational strategies, methods and programs. Topics explored include educational planning and implementation, philosophy of education, the politics and governance of education, institution building, curriculum design, professional development and evaluation and assessment.

• **Policy Planning and Decision-making in Jewish Communities**

Successful educators require an appreciation of the concrete factors that enhance or hamper the realization of their ideas. The policy studies component of the Jerusalem Fellows program is designed to cultivate in Fellows sensitivity to practical considerations and the ability to implement their insights and visions in the real world. Topics that are covered include politics and administration, decision making, the policy process and policy analysis.

Periodically, Fellows apply their education, policy and Judaic studies to an in-depth exploration of Jewish education in a Jewish community elsewhere

"The experience enriched my life immensely both professionally and personally. It put me into contact with top experts in Jewish education and philosophy and broadened my scope as an educator and as a Jew. Jerusalem Fellows allowed me to fully understand the importance of the State of Israel in the life of Jews as well as the importance of Jewish education in Jewish communities throughout the world."

Rachel Edelson 1996-97
High School Principal
Colegio Israelita
de Mexico
Mexico City
MEXICO

in the world. Often, this project involves preparation in Jerusalem, followed by field trips to the community under study. In recent years, Fellows have studied the Jewish communities of London, Budapest and St. Petersburg, and prepared reports on these communities for the use of other educators.

• **Contemporary Issues in Jewish Culture**

At Jerusalem Fellows, we believe that a profound understanding of Jewish political, cultural and educational achievements and challenges as well as their implications for Jewish education is important to all leaders in Jewish education. Each year, this portion of the program examines an aspect of contemporary Jewish life.

• **Information Technology for Educational Leadership**

The use of information technology is essential in today's educational world. Jerusalem Fellows have access to the Mandel School's state-of-the-art computer facilities and knowledgeable staff. Through group seminars and individual tutorials, Fellows work on basic computer literacy and study more advanced topics such as web-site construction, project management and presentation, budgeting for educational institutions, virtual communities, collaboration tools and the use and construction of digital libraries.

INDIVIDUAL TUTORIAL AND PERSONAL PROJECT

At Jerusalem Fellows, we recognize that individual Fellows come to the program with diverse backgrounds and varying professional aspirations. Therefore, Fellows work with personal tutors to tailor an individual program of study aimed at filling gaps in their knowledge base and sharpening their expertise in a specific content area. Through such work, Fellows weigh the relative strengths and weaknesses of their theoretical assumptions and methods of practice. Under the guidance of their tutor, Fellows also undertake a personal and creative project which integrates various aspects of the program and eventually serves as the background for their career development upon graduation.

INDIVIDUALIZED COURSE OF STUDY

In consultation with the faculty, Fellows construct an individualized course of academic study designed to help them meet their personal objectives for their two-year experience. On days when Jerusalem Fellows classes are not in session, Fellows are expected to supplement their studies with courses at Israel's major institutions of higher learning, including universities, yeshivot and selected educational programs, or with meetings with private teachers and subject-matter experts. Institutions where Fellows commonly choose to study include the Hebrew University, the Shalom Hartman Institute, the Schechter Institute of Jewish Studies, Matan and Hebrew Union College.

FREQUENTLY ASKED QUESTIONS

Candidates who are accepted to the Jerusalem Fellows program receive extensive information on the academic calendar, logistics of moving a family to Israel, placing children in school, travel and shipping reimbursements and much more. The Jerusalem Fellows staff recognizes, however, that some of this information is useful to prospective applicants who are in the process of deciding whether Jerusalem Fellows might be appropriate for them. The following provides basic information. Some details may vary from year to year.

Yearly Calendar

The Jerusalem Fellows program begins each year in early September and ends in early July. Depending on their backgrounds in Hebrew and Judaica, Fellows may be required to participate in a summer preparatory program (June through August) prior to their first year in the program.

Typically, formal seminars and courses are scheduled two or three days per week. (Recently, classes have been held on Sunday, Tuesday and portions of Thursday.)

JERUSALEM FELLOWS

עמיתים ירושלים

The remaining days of the week are days during which Fellows are expected to pursue studies at other advanced institutions or work on their personal projects individually or in small groups. No classes or programs are conducted on Friday and the Mandel School offices are closed on Shabbat and Jewish Holidays.

Stipends

For Fellows arriving from outside of Israel, Jerusalem Fellows covers, with certain limitations:

- the costs of travel to and from Israel,
- storage and/or shipping of household items,
- a monthly living stipend,
- housing,
- medical insurance for the entire family,
- tuition for the Fellow at other institutions of higher learning in Israel as part of the individualized course of study,
- a stipend for professional books, and
- costs of ulpan for the Fellow's spouse.

The monthly stipend is designed to free Fellows from the need to work while participating in the program, allowing them full-time involvement in their group and independent study. Thus, Fellows are not employed by other institutions or organizations during their participation in the program. The stipend is divided into allocations for housing and general support and is adjusted according to the size of the Fellow's family. Each year, some Fellows cover all their expenses with the stipend offered by the program, while others choose to add funds from other personal and communal sources. More detailed information regarding stipends is available from the Jerusalem office.

Logistical Assistance

The staff of the Mandel School and Jerusalem Fellows is dedicated to making the Fellows' transition to Israel and experience in the program as comfortable and as productive as possible. Fellows are provided logistical support with issues such as locating housing, enrolling children in school, visas and the like.

Location of the Mandel School Campus

The Mandel School is situated in south Jerusalem near the corner of Derekh Hevron and Rechov Yehudah on the boundary of Bakk'ah and Talpiyot. The facilities of the Mandel School provide a comfortable and supportive environment in which to study and work; they include classrooms, meeting rooms and study areas, a cafeteria, comfortable lounges for informal discussions, state-of-the-art computer and communications equipment and access to Israel's world-class libraries and education centers. All programs of the Mandel School take place in this setting, providing for greater opportunity for professional and intellectual exchange. Many Fellows choose to work at the Mandel School even on days in which classes are not in session; they write, do research and meet with other Fellows on campus, making the most of the significant resources that the facilities offer.

After Graduation

Jerusalem Fellows commit to serve in the field of Jewish education (usually in the countries from which they arrived) for a period of at least five years upon graduation. The position or capacity assumed by the Fellows must be approved by the faculty. A contractual agreement between the program and the Fellows confirms the nature of their mutual obligations.

Each Fellow is responsible for securing a professional position at the conclusion of the program. However, the staff and administration of Jerusalem Fellows assist Fellows in securing challenging and influential work as they prepare to complete the program.

Networking Opportunities

Graduates join an international network of Jewish educators influencing and impacting Jewish education all over the world. Through alumni services such as a newsletter, web-site, e-mail list and bi-annual colloquium, graduates exchange ideas, share achievements and learn of developments and opportunities for continual professional growth in Jewish education.

"The Jerusalem Fellows program gave me the opportunity to reflect on my educational work and my philosophy of education in an environment with stimulating teachers, colleagues and texts. I feel that my two years of study continue to enrich my work on a daily basis."

David R. Bernstein, PhD

1996-98

Dean, Pardes Institute,

Jerusalem

ISRAEL

JERUSALEM FELLOWS FACULTY

Leading scholars and practitioners from Israel's universities, Ministry of Education, higher yeshivot and other educational institutions join together to work with the program's

participants. The faculty includes world-renowned experts in philosophy, general and Jewish education, Jewish thought, Bible, Talmud, literature, history, Hebrew, social sciences, humanities, public policy and more.

The following is a partial list of the scholars who teach at Jerusalem Fellows:

Dr. Zvi Bekerman – *Academic Dean of Students, Jerusalem Fellows*

Dr. Bekerman lectures at the Hebrew University in the School of Education and at the Melton Centre for Jewish Education. He has written and lectured extensively on issues of acculturation, ethnic identity and informal education.

Prof. Miriam Ben-Peretz – *Head, Department of Education, Jerusalem Fellows*

Professor Ben-Peretz is a professor at the School of Education at Haifa University, where she has served as Chair of the Department of Teacher Education and Dean of the School of Education. Her primary research interests include curriculum theory, teacher training and teacher education.

Dr. Jonathan Cohen – *Department of Education, Jerusalem Fellows*

Dr. Cohen is a lecturer at the Melton Centre for Jewish Education of the Hebrew University. His main research areas include philosophy of Jewish education and curriculum development.

Dr. Howard Deitcher – *Director, Jerusalem Fellows*

Dr. Deitcher is a senior lecturer at the School of Education and Melton Centre for Jewish Education of the Hebrew University. He has written extensively on issues of Bible education and philosophy for children.

Dr. David Dery – *Head, Department of Policy Studies*

Chair of the Department of Political Science at the Hebrew University, Dr. Dery has worked as the chief scientist for the Ministry of the Interior and the Civil Service Commission. He has published numerous books and articles on public policy and public administration.

Prof. Seymour Fox – *President, Division of Jewish Education, Mandel Foundation*

Professor Fox is Chairman of the Academic Board of the Mandel School and a faculty member of the School's education department.

Dr. Jen Glaser – *Department of Education, Jerusalem Fellows*

Dr. Glaser is a member of faculty at the Mandel School and the Melton Centre for Jewish Education of the Hebrew University. She has written extensively in the area of critical thinking, philosophy for children and conceptions of self and community.

Dr. Daniel Gordis – *Associate Director, Jerusalem Fellows*

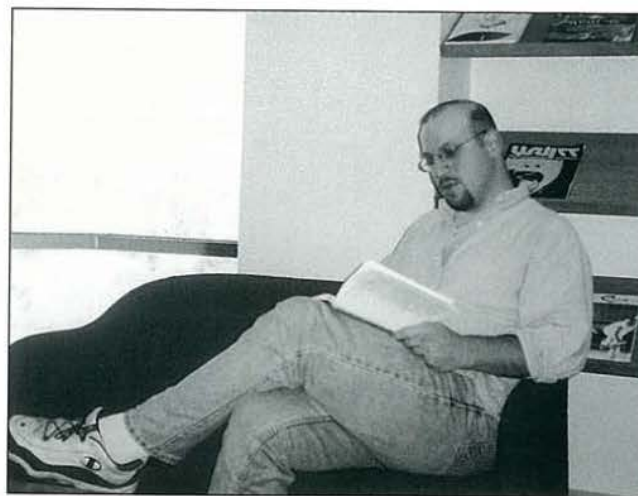
Dr. Daniel Gordis was formerly Vice President of Public Affairs at the University of Judaism in Los Angeles and Founding Dean of its rabbinical school. Dr. Gordis has written extensively on Jewish life in America and the interaction between Jewish law and society.

Annette Hochstein – *Vice President, Division of Jewish Education, Mandel Foundation*

Ms. Hochstein has served as the Founding Director of the Mandel School and established the School's policy studies department, of which she is also a faculty member.

Dr. Neri Horowitz – *Department of Policy Studies, Mandel School*

Dr. Horowitz is a lecturer of political science at the Hebrew University and Ben Gurion University. He has written extensively on the Labor movement and Israeli society with particular emphasis on the relationships between religious and secular Jews.

JERUSALEM FELLOWS

עמיתי ירושלים

Avi Katzman – *Department of Contemporary Jewish Culture, Jerusalem Fellows*

A journalist for the daily newspaper Ha'aretz. Mr. Katzman is co-coordinator of the seminar on contemporary Israeli culture. He also hosts a local radio talk show, lectures on communication at the Hebrew University and Haddassah College and has edited numerous books.

Dr. Yair Lorberbaum – *Department of Humanities and Jewish Studies, Mandel School*

Dr. Yair Lorberbaum lectures on jurisprudence and Jewish law and thought in the Faculty of Law at Bar Ilan University. His areas of expertise include Talmudic thought and Jewish law, medieval Jewish philosophy and kabbalah, jurisprudence and philosophy of law.

Prof. Mordecai Nisan – *Chairman of Faculty, Mandel School*

Professor Nisan is an educational psychologist who has written extensively on topics such as moral behavior and development and human motivation.

Prof. Aviezer Ravitzky – *Head, Department of Humanities and Jewish Studies*

Professor Ravitzky is Chair of the Department of Jewish Thought at the Hebrew University. He has published widely on Jewish thought, Israeli society and culture, philosophy and religious radicalism.

Prof. Michael Rosenak – *Department of Education, Jerusalem Fellows*

Professor Rosenak holds the Mandel Chair in Jewish Education at the Melton Centre for Jewish Education of the Hebrew University. He is a past director of the Melton Centre and one of the original faculty members of the Jerusalem Fellows.

Varda Shiffer – *Director, Mandel School*

Herself a graduate of the School for Educational Leadership, Ms. Shiffer is also a lecturer in public policy at the Hebrew University. She has vast experience in public administration and has held key positions at the Office of the State Controller and Civil Service Commissioner. She has written extensively on education and human rights.

Dr. Marc Silverman – *Department of Contemporary Jewish Culture, Jerusalem Fellows*

Dr. Silverman has worked in educational administration and has taught at the Melton Centre for Jewish Education of the Hebrew University. He has written curricula for Jewish history and contemporary Jewry and is the author of articles on Jewish culture and identity in Israeli society.

APPLYING TO THE JERUSALEM FELLOWS

The senior professional development programs of the Mandel School, including Jerusalem Fellows, are open to Jewish professionals from both Israel and Jewish communities worldwide who come from multiple backgrounds and with varying perspectives on critical issues in Jewish life .

Each year, Jerusalem Fellows selectively recruits up to twenty distinguished senior and mid-career professionals from Jewish communities around the world to participate in the program. The program is also open to a limited number of exceptional junior professionals who have demonstrated unusual promise early in their careers.

Candidates for Jerusalem Fellows possess an advanced degree (M.A. or higher), a working knowledge of Hebrew that will enable them to comprehend academic lectures in Hebrew, a proven record of professional success (usually of at least five years in their field) and leadership qualities. They must also demonstrate the ability to undertake an intense personal journey that challenges underlying assumptions concerning topics such as identity, community and educational practice.

All prospective applicants should forward their curriculum vitae accompanied by a cover letter describing their past experience and future goals as a Jewish educator to either the Jerusalem or New York offices. After an initial screening process conducted by members of faculty, qualified candidates may be invited by the Admissions Committee to apply to the program. Candidates can then either request a copy of the application form from these offices or, preferably, download these forms as Microsoft Word® documents from the Mandel School web-site, www.mandelschool.org.il.

All applications should be completed on hard copy by the candidate and forwarded to the Jerusalem office along with an application fee of \$75. Following a review of applications, candidates may be invited for one or more interviews with members of the Admissions Committee. The New York and Jerusalem offices can provide further information about deadlines for early and regular admissions and scheduled interview dates.

Typically, interviews are held in New York during the months of August, November and February/March. Deadlines for application and typical notification dates are as follows. Please be aware that these dates are subject to change. There is a separate schedule for interviews in Jerusalem.

APPLICATION DUE	MONTH OF INTERVIEW	NOTIFICATION BY
Mid-June	August	October
Mid-October	November	January
Mid-January	February or March	April or May

For more information, please contact:

**Jerusalem Fellows
Mandel Foundation**
15 East 26th Street
Suite 1817
New York, NY 10010-1579
USA

tel: (212) 532-2360
fax: (212) 532-2646
JFAdmissions@mandelny.org
www.mandelschool.org.il

**Jerusalem Fellows
Mandel School**
POB 10613
Jerusalem 93553
ISRAEL

tel: (02) 568-8818
fax: (02) 673-5229
JFAdmissions@mandelschool.org.il
www.mandelschool.org.il

Design: Stephanie & Ruti Watercolors: Arie Azene

*"My Jerusalem
Fellows
experience was
a gift to me
and my family.
I studied with
giants, met
wonderful
chevre and
savored the*

*beauty and holiness of Yerushalayim.
At the Fellows program, I acquired
many new perspectives, questions
and tools, and the confidence to take
on the exciting challenges that face
us as professionals in today's complex
Jewish world."*

Carolyn Keller 1989-90
Director of Continuity and Education
Combined Jewish Philanthropies
Boston, Massachusetts, USA

FACULTY AND STAFF

THE MANDEL FOUNDATION

Founders, Jack, Joseph and Morton Mandel
Cleveland, Ohio, USA

President of Jewish Education Division, Seymour Fox

Vice President of Jewish Education Division, Annette Hochstein

THE MANDEL SCHOOL

Director, Varda Shiffer

Chairman of Faculty, Prof. Mordechai Nisan

Administrative Director, Michal Oppenheim

Department of Humanities and Jewish Studies

Head of Department, Prof. Aviezer Ravitzky

Dr. Yair Lorberbaum

Israel Sorek

Yehuda Ben Dor

Department of Policy Studies

Head of Department, Dr. David Dery

Dr. Adam Danel

Annette Hochstein

Dr. Neri Horowitz

Varda Shiffer

Information Systems

CIO, Rachel Ben Hanoch

Information Specialist, CKO, Jacob Ettlinger

JERUSALEM FELLOWS

Director, Dr. Howard Deitcher

Associate Director, Dr. Daniel Gordis

Academic Dean of Students, Dr. Zvi Bekerman

Department of Education

Head of Department, Prof. Miriam Ben-Peretz

Dr. Jonathan Cohen

Prof. Seymour Fox

Dr. Jen Glaser

Prof. Michael Rosenak

Department of Contemporary Jewish Culture

Avi Katzman

Dr. Marc Silverman

THE SCHOOL FOR EDUCATIONAL LEADERSHIP

Director, Dr. Avital Darmon

Associate Director, Dr. Lia Laor

INTENSIVE DEVELOPMENT PROGRAMS

Director, Gila Ben Har

סגל וצוות

קרן מנדל

מייסדים, ג'ק, ג'וזף ומרטון מנדל
קליבלנד, אוהיו, ארה"ב
נשיא המדור לחינוך יהודי, סימור פוקס
סגנית נשיא המדור לחינוך יהודי, אנט הוכשטיין

בית ספר מנדל

מנהלת, ורדה שיפר
ראש הסגל, פרופ' מרדכי ניסן
מנהלת אדמיניסטרטיבית, מיכל אופנהיים

מדור רוח ויהדות

ראש המדור, פרופ' אבי רביצקי
ד"ר יאיר לורברבוים
ישראל שורק
יהודה בן דור

מדור מדיניות

ראש המדור, ד"ר דוד דרי
ד"ר אדם דנאל
אנט הוכשטיין
ד"ר נרי הורביץ
ורדה שיפר

מיחשוב ומידע

מנהלת, רחל בן חנוך

מידענות

יעקב אטלינגר

עמיתי ירושלים

מנהל, ד"ר האווי דיטשר
מנהל נלווה, ד"ר דניאל גורדיס
יועץ אקדמי, ד"ר צבי בקרמן

מדור חינוך

ראש המדור, פרופ' מרים בן-פרץ
ד"ר ג'ן גלסר
ד"ר יונתן כהן
פרופ' סימור פוקס
פרופ' מיכאל רוזנק

מדור תרבות יהודית עכשווית

אבי כצמן
מרק סילברמן

בי"ס למנהיגות חינוכית

מנהלת, ד"ר אביטל דרמון
סגנית מנהלת, ד"ר ליה לאור

תכניות מיוחדות

מנהלת, גילה בן הר

"תכנית עמיתי
ירושלים פתחה
בפני הזדמנות
לחשוב ולהרהר
על עבודתי
החינוכית ועל
הפילוסופיה
החינוכית שלי
במסגרת
מרתקת של
מורים, עמיתים
וחומרי לימוד.
אני מרגיש כי
השנתיים בהן
למדתי ממשיכות
להעשיר את
עבודתי
היום-יומית."

ד"ר דוד ברנשטיין

1996-98

דיקן

מכון פרדס, ירושלים

ירושלים

ישראל

למידע נוסף, אנא פנו ל:

עמיתי ירושלים

בית ספר מנדל

ת.ד. 10613

ירושלים 93553

ישראל

טל: 02-568-8818

פקס: 02-673-5229

עיצוב: סטפני ורותי ציורים: אריה און

ההרשמה לעמיתי ירושלים

בית-ספר מנדל הוא מוסד עצמאי ופלורליסטי להכשרת מנהיגות בתחומי החינוך וחברה. תוכניות בית-ספר מנדל לפיתוח פרופסיונלי בכיר, כולל תכנית עמיתי ירושלים, פתוחות לאנשי מקצוע מרקע מגוון ובעלי תפיסות שונות על סוגיות מרכזיות בחיים היהודים, הן מישראל והן מקהילות יהודיות ברחבי העולם.

בכל שנה, מגייסת תכנית עמיתי ירושלים, לאחר מיון קפדני, עד לעשרים אנשי מקצוע בכירים, הנמצאים באמצע הקריירה שלהם, מקהילות יהודיות ברחבי העולם. התוכנית פתוחה גם למספר מוגבל של צעירים יוצאי דופן בתחילת הקריירה שלהם אשר הוכיחו פעילות מרשימה ומבטיחה.

למועמדים לעמיתי ירושלים תואר מתקדם (MA לפחות), ידע בסיסי בשפה העברית אשר יאפשר להם להבין הרצאות אקדמיות בעברית, רקע מוכח של הצלחה בתחום המקצועי (של חמש שנים לפחות בתחומם) ותכונות מנהיגות. כמו כן, עליהם גם להוכיח יכולת ליטול על עצמם מסע אישי מעמיק המאתגר הנחות יסוד בנושאים כגון זהות, קהילה ועשייה חינוכית.

על כל המועמדים להעביר את קורות החיים שלהם בצירוף עם מכתב נלווה המתאר את ניסיון העבר שלהם ומטרותיהם העתידיות כמחנכים יהודיים. את המסמכים יש להעביר למשרדי עמיתי ירושלים בירושלים או בניו יורק. לאחר תהליך מיון ראשוני שיערכו חברי הסגל, מועמדים מתאימים יוזמנו לוועדת הקבלה כדי להגיש מועמדות לתוכנית. מועמדים יכולים לקבל טפסי הרשמה ממשרדי עמיתי ירושלים או להוריד טפסים אלה מאתר האינטרנט של בית-ספר מנדל (כמסמכי® Microsoft Word). כתובת האתר היא: www.mandelschool.org.il.

יש לשלוח את טפסי ההרשמה המודפסים למשרד עמיתי ירושלים בירושלים בצירוף דמי הרשמה בסך \$75. לאחר בחינת הטפסים, יוזמנו המועמדים לראיון אחד או יותר עם חברי ועדת הקבלה. במשרדים בירושלים ובניו-יורק ניתן לקבל מידע נוסף על תאריכי הגשת הטפסים להרשמה מוקדמת ורגילה וכן על תאריכי הראיונות.

לרוב, מתקיימים הראיונות בניו יורק בחודשים אוגוסט, נובמבר ופברואר/מרץ. להלן תאריכי הגשת הטפסים. אנא תשומת לבכם לכך שתאריכים אלה ניתנים לשינוי. ישנם מועדים נפרדים לתאריכי הראיונות שמתקיימים בירושלים.

תאריך אחרון להגשת הטפסים	תאריך הראיון	תשובות עג
אמצע יוני	אוגוסט	אוקטובר
אמצע אוקטובר	נובמבר	ינואר
אמצע ינואר	פברואר או מרץ	אפריל או מאי

ד"ר יאיר לורברבוים - מדור רוח ויהדות, בית ספר מנדל
ד"ר לורברבוים מרצה לתורת המשפט, לחוק יהודי ולמחשבת ישראל באוניברסיטת בר-אילן. תחומי מומחיותו כוללים מחשבה תלמודית וחוק יהודי, פילוסופיה יהודית מימי הביניים, קבלה, תורת המשפט והפילוסופיה של החוק.

פרופ' מרדכי ניסן - ראש הסגל, בית-ספר מנדל
פרופ' ניסן הוא יו"ר הסגל בבית-ספר מנדל. הוא פסיכולוג חינוכי שכתב רבות על נושאים כגון התנהגות מוסרית ומוטיבציה אנושית.

ד"ר מרק סילברמן - מדור תרבות יהודית עכשווית, עמיתי ירושלים
ד"ר סילברמן עסק בניהול חינוכי ולימד במרכז מלטון לחינוך יהודי באוניברסיטה העברית. הוא כתב תוכניות לימודים בהיסטוריה יהודית ויהדות זמננו וחבר מאמרים בנושאי תרבות וזהות יהודים בחברה הישראלית.

פרופ' סימור פוקס - נשיא, מדור חינוך יהודי, קרן מנדל
פרופ' פוקס משמש יו"ר הוועד האקדמי של בית-ספר מנדל וחבר סגל במדור החינוך בבית הספר.

פרופ' אביעזר רביצקי - ראש מדור רוח ויהדות, בית-ספר מנדל
פרופ' רביצקי הוא ראש המחלקה למחשבת ישראל באוניברסיטה העברית. הוא פירסם ספרים ומאמרים רבים בנושאי מחשבת ישראל, החברה והתרבות בישראל, פילוסופיה וקנאות דתית.

פרופ' מיכאל רוזנק - מדור חינוך, עמיתי ירושלים
פרופ' רוזנק הוא ראש הקתדרה ע"ש מנדל במרכז מלטון לחינוך יהודי באוניברסיטה העברית. בעבר שימש כמנהל מרכז מלטון ואחד מחברי הסגל הראשונים בעמיתי ירושלים.

ורדה שיפר - מנהלת, בית-ספר מנדל
בעצמה בוגרת בית-ספר למנהיגות חינוכית, גב' שיפר היא גם מרצה במדיניות ציבורית באוניברסיטה העברית. יש לה ניסיון רב במנהל ציבורי והיא שימשה כמדענית ראשית בנציבות שירות המדינה. היא כתבה רבות על חינוך וזכויות האדם.

ד"ר אהרון דיטשר - מנהל, עמיתי ירושלים
ד"ר דיטשר הוא מרצה בכיר בבי"ס לחינוך
ובמרכז מלטון לחינוך יהודי באוניברסיטה
העברית. הוא כתב רבות בנושאי הוראת התנ"ך
ופילוסופיה לילדים.

**ד"ר דוד דרי - ראש מדור מדיניות, בית ספר
מנדל**

ראש המחלקה למדעי המדינה באוניברסיטה העברית, ד"ר דרי שימש מדען ראשי במשרד הפנים ובוועדה
לשירות הציבורי. הוא פרסם ספרים ומאמרים רבים בנושאי מדיניות ציבורית ומנהל ציבורי.

אנט הוכשטיין - סגנית נשיא, מדור חינוך יהודי, קרן מנדל
גב' הוכשטיין שימשה כמנהלת המקימה של בית-ספר מנדל והקימה את מדור המדיניות בבית-הספר, בו
היא משמשת היום חברת סגל.

ד"ר נרי הורוביץ - מדור מדיניות, בית ספר מנדל
ד"ר הורוביץ הוא מרצה למדעי המדינה באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת בן-גוריון. הוא כתב רבות על
תנועת העבודה ועל החברה הישראלית בדגש מיוחד על הקשר בין דתיים וחילוניים.

ד"ר יונתן כהן - מדור חינוך, עמיתי ירושלים
ד"ר כהן מרצה במרכז מלטון לחינוך יהודי באוניברסיטה העברית. מחקריו עוסקים בפילוסופיה של החינוך
היהודי ובפיתוח תוכניות לימודים.

אבי כצמן - מדור תרבות יהודית עכשווית, בית ספר מנדל
עיתונאי בעיתון "הארץ". מר כצמן הוא מרכז שותף בסמינר לתרבות יהודית עכשווית. בנוסף, הוא גם בעל
תוכנית אירוח ברדיו המקומי, מרצה לתקשורת באוניברסיטה העברית ומכללת הדסה, וכן ערך ספרים רבים
בנושאים שונים.

סגל עמיתי ירושלים

אנשי אקדמיה ואנשי מעשה מן המובילים באוניברסיטאות, במשרד החינוך והתרבות, בישיבות גבוהות ובמוסדות חינוך אחרים, פועלים יחד עם משתתפי התוכנית בעשייה חינוכית. הסגל כולל מומחים בעלי שם בפילוסופיה, בחינוך כללי ויהודי, במחשבת ישראל, בתנ"ך, בתלמוד, בספרות, בהיסטוריה, בלשון עברית, במדעי החברה, במדעי הרוח, במדיניות ציבורית ועוד.

להלן רשימה של הסגל בעמיתי ירושלים:

פרופ' מרים בן-פרץ - ראש מדור חינוך, עמיתי ירושלים

פרופ' בן-פרץ היא ראש מדור פרופסור בבית-ספר לחינוך באוניברסיטת חיפה, שם שימשה כראש המחלקה לחינוך מורים וכדיקן בית ספר לחינוך. תחומי מומחיותה הם בעיקר תיאוריית תוכניות לימודים, הכשרת מורים וחינוך מורים.

ד"ר צבי בקרמן - יועץ אקדמי, עמיתי ירושלים

ד"ר בקרמן מרצה באוניברסיטה העברית בבי"ס לחינוך ובמרכז מלטון לחינוך יהודי. הוא כתב והרצה רבות בנושאי תרבות, זהות אתנית וחינוך לא-פורמלי.

ד"ר דן גורדיס - מנהל נלווה, עמיתי ירושלים

ד"ר גורדיס שימש בעבר סגן הנשיא ליחסי ציבור באוניברסיטה ליהדות בלוס אנג'לס והדיקן המקום של בית הספר הרבני באוניברסיטה זו. ד"ר גורדיס כתב רבות על החיים היהודיים באמריקה ועל האינטראקציה בין החוק היהודי והחברה.

ד"ר ג'ן גלסר - מדור חינוך, עמיתי ירושלים

ד"ר גלסר היא חברת סגל בבית-ספר מנדל ובמרכז מלטון לחינוך יהודי באוניברסיטה העברית. היא כתבה רבות בנושאי חשיבה ביקורתית, פילוסופיה ותפיסות העצמי והקהילה.

מיקומו של קמפוס בית - ספר מנדל

בית ספר מנדל ממוקם בדרום ירושלים ליד פינת הרחובות דרך חברון ויהודה, בגבול שכונות תלפיות ובקעה. בית הספר מספק סביבה נוחה ותומכת ללמידה ועבודה, וכולל כיתות לימוד, חדרי ישיבות ואזורי לימוד, קפיטריה, מקומות ישיבה נוחים לדיונים לא-רשמיים, ציוד מחשבים ותקשורת מן השורה הראשונה וגישה לספריות ומרכזי החינוך המעולים הקיימים בישראל. כל שלושת התוכניות בבית-הספר מתקיימות במסגרת זו ומספקות הזדמנות מיוחדת במינה לשיח פרופסיונלי ואינטלקטואלי. רבים מן העמיתים בוחרים לעבוד בבית ספר מנדל אף בימים בהם לא מתקיימים שיעורים; הם עוסקים בכתיבה, מחקר ומפגש עם עמיתים אחרים בקמפוס, מפיקים כמה שיותר תועלת מן המשאבים החשובים שמציע בית הספר.

לאחר סיום הלימודים

עמיתי ירושלים מתחייבים לשרת בשדה החינוך היהודי (לרוב במדינה ממנה הם באו) לתקופה של חמש שנים לפחות מסיום לימודיהם בתוכנית. סגל בית הספר יאשר את התפקיד שיטול על עצמו העמית עם סיום התוכנית. הסכם חוזי שנחתם בין התוכנית לעמיתים מבטא את אופי התחייבויותיהם ההדדיות.

כל עמית אחראי להבטיח לעצמו תפקיד מקצועי עם סיום התוכנית, אולם צוות עמיתי ירושלים מסייע לעמיתים בהשגת משרה מאתגרת לקראת סיום לימודיהם בתוכנית.

רשת הבוגרים

הבוגרים מצטרפים לרשת בינלאומית של מחנכים יהודים המטביעים את חותמם על החינוך היהודי ברחבי העולם. באמצעות שירותי בוגרים כגון עלון בוגרים, אתר אינטרנט, רשימת כתובות דואר אלקטרוני וקולוקוויום דו-שנתי, יוצרים העמיתים שדה להחלפת רעיונות, לשיתוף הדדי בהישגים ולהתעדכנות בהתפתחויות ובאפשרויות הצמיחה המקצועית בתחום החינוך היהודי.

"אני בטוח שעמיתי

ירושלים היוותה

מכשיר, אפילו

הכרחי, שאיפשר

לי לשרת במשרתי

הנוכחית. התכנית

סיפקה אוירה

שאיזנה תיחכום

חינוכי ועומק יהודי.

אני ממליץ על

עמיתי ירושלים

לכל מי שמסור

למצויינות בחינוך

היהודי."

הרב ד"ר יונה קצוי

1989-91

מנהל

המחלקה לחינוך יהודי

**Union of American
Hebrew Congregations**

ניו יורק, ניו יורק

ארה"ב

מלגות

לעמיתים המגיעים מחוץ-לארץ, תכנית עמיתי ירושלים מממנת, עם מספר הגבלות, את ההוצאות הבאות:

■ עלויות הנסיעה לישראל וממנה.

■ אחסון ו/או הובלת תכולת בית.

■ מלגת קיום חודשית.

■ דיוור.

■ ביטוח רפואי לכל המשפחה.

■ עלות בתי ספר לילדים.

■ שכר לימוד העמית במוסדות אחרים להשכלה גבוהה,

כחלק מתוכנית הלימודים האישית.

■ מלגה לספרי לימוד מקצועיים.

■ עלות אולפן לבן/בת זוג של העמית/ה.

מטרת מלגת הקיום החודשית היא לשחרר את העמיתים מהצורך לעבוד בזמן לימודים במסגרת בתוכנית - דבר שמאפשר השתתפות מלאה בלא הסחת הדעת בלימוד הקבוצתי והעצמאי. משום כך, העמיתים אינם מועסקים במוסדות או בארגונים אחרים בתקופת השתתפותם בתוכנית.

המלגה מחולקת להקצאות לדיוור ולתמיכה כללית ומותאמת לגודל משפחתו של העמית. בכל שנה, חלק מן העמיתים מכסים את הוצאותיהם בעזרת המלגה שמציעה התוכנית, בעוד אחרים בוחרים להוסיף מימון ממשאבים אישיים וקהילתיים אחרים. מידע נוסף ומפורט בנוגע למלגות ניתן לקבל במשרדי עמיתי ירושלים.

עזרה לוגיסטית

צוות בית-ספר מנדל ועמיתי ירושלים נרתם להקל על העמיתים בתהליך המעבר לישראל ובחווית הלימודים בתוכנית. לעמיתים מוענקת תמיכה לוגיסטית בנושאים כמו מציאת דיוור, הרשמת הילדים לבית-ספר, אשרות וכו'.

שאלות שכיחות

מועמדים המתקבלים לתוכנית עמיתי ירושלים מקבלים מידע מקיף ומפורט אודות לוח השנה האקדמי, הלוגיסטיקה של מעבר המשפחה לישראל, הרשמת הילדים לבתי הספר, החזרי נסיעות והובלה, ועוד. מאחר וצוות עמיתי ירושלים מודע לכך שחלק ממידע זה חשוב לנרשמים עתידיים המתלבטים עדיין בנוגע למידת התאמתה של התכנית, להלן מידע בסיסי שיסייע בבירור (חלק מן הנתונים משתנים משנה לשנה):

לוח השנה

תוכנית עמיתי ירושלים נפתחת בכל שנה בראשית ספטמבר ומסתיימת בראשית יולי. בהתחשב ברמה של העמיתים בעברית וביהדות, ייתכן ויידרשו להשתתף בתוכנית מקדימה בקיץ (יוני עד אוגוסט) טרם שנתם הראשונה בתוכנית.

בדרך כלל, תוכניות הלימודים, הקורסים הרשמיים, בעמיתי ירושלים מתקיימים פעמים או שלוש בשבוע. (לאחרונה, הלימודים התקיימו ביום ראשון, שלישי וחלקים מיום חמישי). יתר ימי השבוע מוקדשים לעבודה עצמאית של העמיתים, אישית או קבוצתית, הן בפרויקטים האישיים, או בלימודים משלימים במוסדות מתקדמים אחרים. בימי שישי לא מתקיימים שיעורים או תוכניות, וכמובן, משרדי בית ספר מנדל סגורים בשבתות וחגים.

הנחיה אישית ופרוייקט אישי

העמיתים מגיעים לתוכנית עמיתי ירושלים עם שאיפות מקצועיות שונות ומרקע מגוון. משום כך, נבנית עבור כל עמית תכנית לימוד אישית, מלווה בידי מנחה אישי, במטרה להבטיח בסיס ידע משותף לכל העמיתים ולחדד את מומחיותם בתחום תוכן מסוים. בסיוע ההנחיה האישית שוקלים העמיתים את נקודות החוזק והתורפה של ההנחות התיאורטיות ושל שיטות העבודה שרכשו מנסיונם הקודם. בתום התכנית על העמיתים להגיש פרוייקט אישי ויצירתי תחת הדרכתו של המנחה האישי. הפרוייקט משלב היבטים שונים של התוכנית ובדרך כלל משמש כבסיס להתפתחותם המקצועית של העמיתים עם סיום לימודיהם.

תוכנית לימודים אישית

תוך התיעצות עם אנשי הסגל, בונים העמיתים לעצמם תוכנית לימודים אישית שנועדה לענות על המטרות האישיות שהציבו לעצמם לתקופת לימודיהם בעמיתי ירושלים. בימים בהם אינם מתקיימים לימודים משותפים של כל עמיתי התכנית, אמורים העמיתים להעשיר את לימודיהם בקורסים במוסדות להשכלה גבוהה המרכזיים בישראל - בין היתר באוניברסיטאות, ישיבות ותוכניות חינוכיות מיוחדות - או בפגישות עצמאיות ואישיות עם מרצים ומומחים בנושאים ספציפיים. על פי רוב בוחרים העמיתים את הקורסים האינדיבידואליים בין היתר מהאוניברסיטה העברית, מכון שלום הרטמן, מכון שכטר ללימודי יהדות, מתן וההיברו יוניון קולג'.

"חוות עמיתי"

ירושלים נתפסת

בעיני כנקודת שיא

בחינוכי האישי. לא

הייתי מגיע לתפקיד

המרתק אותו אני

ממלא כיום ללא

היוקרה והשם הטוב

של תכנית זו. חשוב

לי מאוד לציין כי

תכנית עמיתי

ירושלים נתנה לי

כלים

אינטלקטואליים

ואנליטיים

המאפשרים לי

להשפיע ולשנות על

החיים היהודיים."

רוב תורן 92-1990

מנהל מענקים

קרן סמיס

סיאטל, וושינגטון

ארה"ב

"החוויה שעברתי בע

מיתי ירושלים היתה

מתנה עבורי ועבור

משפחתי. למדתי ע

ם ענקים, פגשתי חב

רה נפלאים וטעמתי

מהיופי והקדושה של י

רושלים. בתכנית עם

יתי ירושלים, רכשתי

הרבה פרספקטיבות

חדשות, העמודים ב

פניו כאנשי מקצוע

בעולם היהודי המורכ

ב של היום."

קרולין קלר 90-1989

מנהלת

המשכיות יהודית וחינוך

Combined Jewish

Philanthropies

בוסטון, מסצ'וסטס

ארה"ב

בתוכנית עמיתי ירושלים, ראשית הבירור והחשיבה הפילוסופית הוא באמצעות קריאה מדוקדקת של טקסטים פילוסופים קלאסיים מהמסורות היהודיות והמערביות. לימודים אלה מתמקדים בתפיסות של טבע האדם, ידע, הבנה, חברה, מודרניות ומדע כמו גם דת יהודית, היסטוריה יהודית, מצבו של העם היהודי ומהותם של החיים היהודים בישראל ובעולם כולו.

אתגרים העומדים בפני חינוך יהודי וכללי

לימודי החינוך בעמיתי ירושלים מתמקדים בצמצום הפער הקיים בדרך כלל בין תיאוריה לבין מעשה. התכנית שואפת לאפשר לעמיתים לעשות שימוש רב יותר בתיאוריות ובפילוסופיות חינוכיות במסגרת מהלכים של תכנון, ניהול ויישום אסטרטגיות, מתודות ותוכניות חינוכיות. התחומים הנלמדים כוללים תכנון ויישום חינוכי, פילוסופיה של החינוך, מדיניות החינוך, הקמת מוסדות, עיצוב תוכניות לימודים, פיתוח פרופסיונלי והערכה.

תכנון מדיניות, קביעת החלטות ויישום בקהילות יהודיות

על מחנכים מצליחים לדעת לזהות מהם הגורמים המקדמים או מונעים את מימוש חזונם. מדור לימודי מדיניות בתוכנית עמיתי ירושלים נועד לטפח בעמיתים רגישות לשיקולים מעשיים ויכולת ליישם את התובנות והחזונות שלהם בעולם הממשי. התחומים הנלמדים כוללים פוליטיקה ומנהל, קבלת החלטות, תהליך המדיניות וניתוח מדיניות.

במסגרת פרויקטים אישיים וקבוצתיים, מיישמים העמיתים את לימודי החינוך, המדיניות והיהדות בבחינה מעמיקה של חינוך יהודי בקהילה היהודית בעולם. לעתים קרובות, פרויקט זה כולל הכנה בירושלים ולאחריה סיורים בקהילה הנלמדת. בשנים האחרונות, חקרו העמיתים את הקהילות היהודיות של לונדון, בודפשט וסט. פיטרסבורג והכינו דוחות על קהילות אלה לשימושם של מחנכים אחרים.

סוגיות עכשוויות בתרבות היהודית

תוכנית עמיתי ירושלים מאמינה כי הבנה מעמיקה של ההישגים והאתגרים הפוליטיים, התרבותיים והחינוכיים של ישראל והתפוצות, כמו גם ההשלכות של אלה על החינוך היהודי, היא רבת חשיבות עבור כל המנהיגים בחינוך היהודי. חלק זה של התוכנית בוחן בכל שנה פן אחר של החיים היהודיים הבינלאומיים.

מידע טכנולוגי במנהיגות חינוכית

השימוש באמצעים טכנולוגיים להעברת מידע הכרחי בעולם החינוכי כיום. לעמיתי ירושלים גישה לאמצעי המחשוב המובילים ולצוות מחשבים מיומן ובעל ידע רב. באמצעות סמינרים קבוצתיים והדרכות אישיות, רוכשים העמיתים אוריינות מחשב בסיסית ומתמחים גם בנושאים מתקדמים יותר בתחום השימוש במחשבים כגון בניית אתרי אינטרנט, ניהול והצגת פרויקט, תקצוב מוסדות חינוכיים, קהילות וירטואליות, כלים שיתופיים ובניית ספריות דיגיטליות.

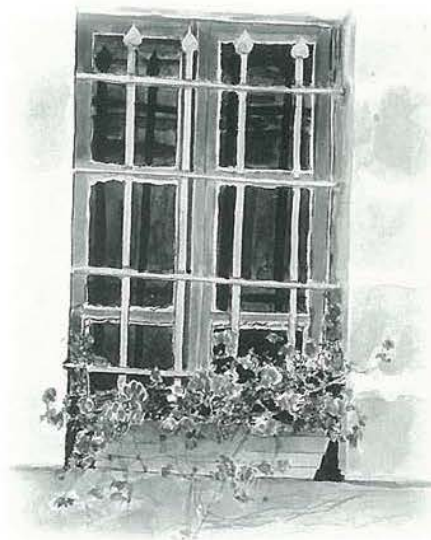
התוכנית

תוכנית עמיתי ירושלים, המתנהלת בשפה העברית, היא תוכנית אינטנסיבית בת שנתיים המציעה סביבה לימודית משתפת ומגוונת. התכנית מעודדת מחקר, העמקה פרופסיונלית ושיח עשיר ובעל משמעות באמצעות לימוד אישי וקבוצתי. הלימוד המשותף והמפרה בין עמיתים כמו גם עבודת השדה, מאפשרת לעמיתים לקדם את היכולות הדרושות להם בכדי לממש את חזונם בחינוך היהודי ובקהילה.

תוכנית הלימודים שמה דגש על לימוד תיאוריות חינוכיות ופילוסופיות, כלליות ויהודיות, ועל יצירת הקשר בין הבסיסים התיאורטיים והפילוסופיים לבין תרגומם הלכה למעשה בקביעת מדיניות ובשטחי העשייה החינוכיים השונים. דרך לימודי הפילוסופיה של החינוך מחד וטקסטים יהודיים קלאסיים ומודרניים מאידך מתמודדים העמיתים עם סוגיות של המשכיות יהודית ומבקשים למצוא פתרונות לאתגרים החינוכיים העומדים בפני קהילותיהם. המרחב הפתוח להחלפת רעיונות בין העמיתים הוא סימן ההיכר של התוכנית.

תוכנית הלימודים כוללת שלושה מרכיבים מרכזיים:

- סמינרים וסדנאות שבועיים
- הדרכה אישית ופרויקט אישי
- תוכנית לימוד אישית

סמינרים וסדנאות שבועיים

פילוסופיה, מחשבת ישראל ומדעי הרוח

סגל עמיתי ירושלים רואה בפילוסופיה את תחום הדעת העיקרי להכשרת מנהיגים חינוכיים. עולם המושגים והמחשבה הפילוסופיים מהווה בסיס הכרחי לתהליך בנייתו של חזון חינוכי, להכנסתם של רעיונות חדשניים לתוכניות חינוך ולקימו של שיח פרופסיונלי מעמיק.

סגל עמיתי ירושלים מורכב מאנשי אקדמיה ומאנשי מעשה מזבילים בארץ ובעולם, מקשת של מסגרות חינוכיות, פורמליות ובלתי-פורמליות, וכן מבעלי שם, מומחים בתחומם, התורמים להעמקת הידע הפרופסיונלי בתחומים השונים הנוגעים לחינוך היהודי.

תוכנית עמיתי ירושלים מעניקה לבוגריה:

- יכולת לבטא חזון מחייב בשדה החינוך היהודי.
- מודעות פוליטית ומיומנויות בין-אישיות, כלים להובלת שינוי משמעותי במדיניות מערכת החינוך הקהילתית.
- הבנה של הסוגיות, הדילמות והשאלות הרחבות המעסיקות כיום את מערכת החינוך היהודי.
- ידע מעמיק יותר בתחומי מומחיותם הספציפיים של הבוגרים ושליטה טובה יותר במשאבים הקיימים העומדים לרשות העוסקים בחינוך יהודי.
- הבנה טובה יותר של זהותם ושל יעדיהם הפרופסיונליים.

■ רשת של עמיתים עמם יוכלו לשתף פעולה לכשיחזרו לשדה העשייה.

■ נקודות ראות חדשות ובסיסים תיאורטיים רחבים לפיתרון בעיות חינוכיות ולתכנון מערכות חינוכיות.

■ פרספקטיבה רחבה על מגמות התפתחות ושינוי בעולם היהודי והבנה של המורכבויות העומדות כיום בפני העם היהודי ומדינת ישראל.

■ עם סיום לימודיהם, מצטרפים עמיתי ירושלים לרשת של מחנכים חינוכיים בכירים המובילים ומקדמים מערכות חינוך בקהילות יהודיות ברחבי העולם.

מטרות עמיתי ירושלים

אתגרים רבים עומדים היום בפני יהדות העולם בחברה המודרנית ואלה מצריכים הכשרה של מנהיגים חינוכיים, יצירתיים ובעלי מחויבות ציבורית. תכנית "עמיתי ירושלים" מתבססת על ההנחה הרואה בפיתוח החינוך היהודי על כל צורותיו - בתי ספר, תנועות נוער, מתנ"סים, ארגונים קהילתיים, אוניברסיטאות, אומנות ותקשורת - כאחד מן האמצעים היעילים ביותר להבטחת המשכיותו וחיוניותו של העם היהודי.

תכנית "עמיתי ירושלים" מזמינה קבוצה של אנשי חינוך בכירים מובילים בקהילותיהם, להתנסות חינוכית מעמיקה ואינטנסיבית בת שנתיים, במטרה לפתח מנהיגות חינוכית מן המעלה הראשונה, שתוכל להוביל ולקדם את החינוך היהודי בתפוצות. התכנית שואפת להקנות ידע פרופסיונלי ומיומנויות בין-אישיות, שיאפשרו לבוגריה לגבש חזון חינוכי, לעצב לאורו קווי מדיניות יעילים, ליישם בפועל ולהשפיע בכך על המערכת החינוכית היהודית.

תכנית הלימודים מתקיימת בירושלים. העמיתים מגיעים לתוכנית מקהילות יהודיות ברחבי העולם, ומייצגים את מגוון הזרמים הדתיים והגישות החילוניות בעולם היהודי. יש בהם מלומדים ואנשי מעשה מתחומים רבים ושונים - ביניהם מורים, קובעי מדיניות, מנהלים, עובדי קהילה, פרופסורים, רבנים, סופרים, עיתונאים ואומנים.

הלימוד בירושלים הוא ייחודי; הוא מביא את העמיתים במגע עם כמה מן השאלות המורכבות והמאתגרות ביותר העומדות בזמננו בפני העם היהודי ומדינת ישראל. לעמיתים נגישות למגוון הרחב של האוניברסיטאות והמוסדות החינוכיים בישראל. בנוסף, החיים והלימודים בישראל לאורך תקופת זמן ממושכת מעניקים למחנכים הזדמנות להרחיק את עצמם ממחויבויותיהם היומיומיות ולעסוק בלמידה רציפה בסביבה יהודית שלמה.

"החוויה העשירה את

חיי רבות הן מקצועית

והן אישית. היא קישרה

אותי עם מומחים

מובילים בחינוך יהודי

ופילוסופיה והרחיבה

את אופקי כמחנכת

וכיהודיה. עמיתי

ירושלים איפשרה לי

להבין באופן מלא את

חשיבות מדינת ישראל

בחי יהודים וכן את

חשיבות החינוך היהודי

בקהילות היהודיים

ברחבי העולם."

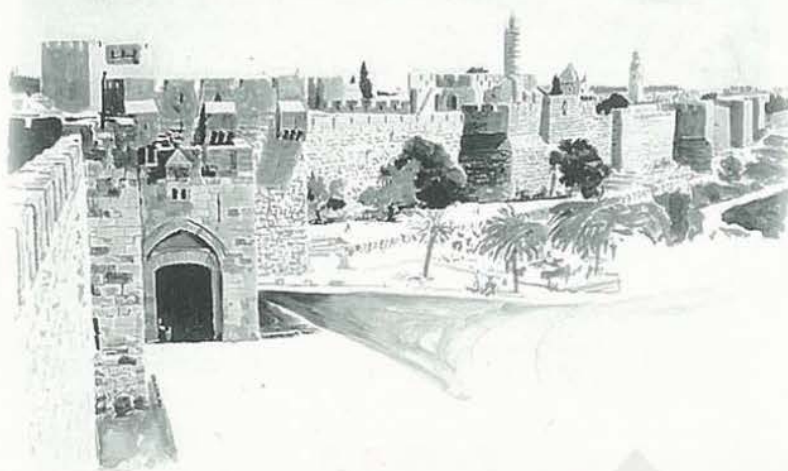
רחל אדלסון 97-1996

מנהלת בית ספר תיכון

Colegio Israelita de Mexico

מקסיקו סיטי

מקסיקו

AMERICAN JEWISH
ARCHIVES

בית ספר מנדל מורכב משלוש תוכניות עיקריות, כאשר כל אחת מהן משמשת מקום מפגש לאנשי מקצוע מרקע דתי, גיאוגרפי ופרופסיונלי מגוון:

עמיתי ירושלים

תוכנית בת שנתיים למנהיגים חינוכיים בכירים המיועדת במיוחד לקידום החינוך היהודי בקהילות יהודיות ברחבי העולם.

בית ספר למנהיגות חינוכית

תוכנית בת שנתיים למנהיגים בכירים לחינוך המיועדת לקידום החינוך בישראל.

תוכניות מיוחדות (IDP)

הכוללות - השתלמויות אינטנסיביות לקבוצות של מנהיגים חינוכיים ממוסדות וקהילות נבחרות מישראל ומהעולם הרחב. וכן, תוכנית לסגל בכיר בשירות המדינה - תוכנית הכשרה לעובדים בכירים בשירות הציבורי בישראל בתחומי החברה והרווחה, שמטרתה להשביח את השירות הציבורי בישראל.

סגל בית ספר מנדל מונה מלומדים ואנשי מעשה בעלי שם מתחומי החינוך, החינוך היהודי, הפילוסופיה הכללית ומדעי המדינה. חברי הסגל נוטלים חלק פעיל בהוראה, בהנחיה ובהתנסויות בכל התוכניות של בית-הספר.

כמאתיים וחמישים מבוגרי תכנית עמיתי ירושלים ובית הספר למנהיגות חינוכית, ובוגרים רבים של התכניות האינטנסיביות המיוחדות של בית ספר מנדל כבר ממלאים תפקידי מפתח בתחומי החינוך בארץ ובקהילות יהודיות בעולם. הבוגרים, השותפים לחזון, למחויבות חברתית ולעשייה חינוכית מתחילים להטביע חותמם על סביבתם.

קרן מנדל נוסדה על
ידי ג'ק, ג'וזף ומורטון
מנדל מקליבלנד,
אוהיו, ארה"ב.

מטרתה של קרן
מנדל היא לסייע
בפיתוח מנהיגות
מצטיינת לגופים
שאינם למטרות רווח.
הקרן עושה זאת
באמצעות מוסדותיה
היא, באמצעות
מוסדות להשכלה
גבוהה הקשורים עמה
וכן על ידי ארגונים
אחרים.

לקרן שלושה תחומי
עניין מרכזיים והם:
חינוך יהודי והמשכיות
יהודית, מנהיגות
וניחול בארגונים ללא
כוונת רווח, ושיקום
אורבני.

בית ספר מנדל
בירושלים הוקם על
ידי קרן מנדל ומר
פליקס פוזן (לונדון,
אנגליה) בשיתוף עם
משרד החינוך
התרבות והספורט

משימתו של בית ספר מנדל היא לפתח מנהיגות
פרופסיונלית בתחומי החינוך והשירות הציבורי הן
למדינת ישראל והן לקהילות יהודיות ברחבי העולם.

בית ספר מנדל מגייס קבוצה מגוונת של אנשים בעלי
מחויבות עמוקה לחברתם ולקהילתם, מוכשרים
ומשכילים ומציע להם התנסות חינוכית מעמיקה.
מטרת התנסות זו היא להעמיק ולהרחיב את היכולת
של המנהיגים בכוח לעצב מטרות לאור חזון ולהוביל
מערכות למימוש חזונם. התכנית מרחיבה ידע,
מעודדת רפלקסיה מתמדת על העשייה ותורמת
להעמקת הזהות המקצועית. עוד מציעה התכנית
הכוונה פרופסיונלית הדרושה למנהיגים חינוכיים
וחברתיים על מנת לפתח תוכניות, להקים מוסדות
חדשים, לעצב מדיניות ובסופו של דבר למצוא
פתרונות יצירתיים לאתגרים העומדים בפני ישראל
וקהילות יהדות התפוצות.

בית ספר מנדל ממוקם בירושלים ושואב מעושרה
התרבותי, ההיסטורי והאקדמי של העיר. הלימוד
והמחקר מרחיקים אף אל מעבר לגבולות העיר
עצמה, ובית ספר מנדל מעודד את המשתתפים
בתוכניות לפנות למגוון הרחב של המשאבים הקיימים
בישראל.

JERUSALEM FELLOWS

ע מ י ת י ר ו ש ל י ם

JERUSALEM FELLOWS

ע מ י ת י ר ו ש ל י ם

*Developing
Educational
Leadership
For a
New Era
in Jewish
Education*

מרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי ע"ר. CENTER FOR ADVANCED PROFESSIONAL EDUCATORS

Printed in Jerusalem, 1997

מרכז לכח, ארצ
הכיר לחינוך היהודי
Center for Advanced
Professional Educators

A PROGRAM FOR LEADERS IN JEWISH EDUCATION

The Jerusalem
Fellows

מרכז לכח אדם
בכיר לחינוך היהודי
**Center for Advanced
Professional Educators**

A PROGRAM FOR LEADERS IN JEWISH EDUCATION

The Center for Advanced Professional Educators (CAPE) is an institution dedicated to preparing committed, talented, well-educated professionals to assume leadership positions in Jewish Education in Israel and Jewish communities throughout the world.

The only center of its kind, CAPE provides long-term and short-term professional development programs geared exclusively at enhancing the capacities of senior professionals in Jewish Education and training outstanding individuals from other professions to enter the field and assume leadership positions.

Founded by the Mandel Institute in 1996 and based in Jerusalem, CAPE is financed mainly by the private sector and Israel's Ministry of Education. Through direct consultation with national organizations, communities and participants, CAPE designs its programs to meet the particular needs of the educational systems it serves.

CAPE's Unique Approach

CAPE answers the educational leadership needs of Jewish communities throughout the world by offering content-rich programs. Through its unique approach to professional development, CAPE:

- ◆ Offers a continuum of standard and tailor-made

professional development programs anchored in Jewish Thought and Humanities, and Educational Theory and Practice.

- ◆ Forges partnerships with communities and organizations to jointly identify needs and recruit high-level professionals for development.
- ◆ Links the challenges of meaningful Jewish continuity and identity with the content of Jewish Education.
- ◆ Bolsters understanding of decisionmaking and implementation issues through Policy Studies.
- ◆ Provides personal tutors who work closely with participants to help fill gaps and sharpen expertise in specific areas of knowledge.
- ◆ Fosters frameworks through which CAPE graduates enjoy ongoing institutional and collegial support.

CAPE's programs include:

◆ *The Jerusalem Fellows* *CAPE's Long-Term Program*

Each year, the *Jerusalem Fellows* selectively recruits 20 distinguished senior and mid-career professionals from Jewish communities around the world to participate in an intensive educational experience. Conducted in Hebrew, The *Jerusalem Fellows'* full-time two-year program offers a diverse, collegial learning environment that stimulates intellectual growth, professional enrichment and meaningful dialogue to foster solutions to Jewish educational challenges.

Founded in 1981 by Bank Leumi and the World Zionist Organization, the *Jerusalem Fellows* is now a free-standing program of CAPE. The program boasts a growing network of graduates who serve in some of the highest impact positions in Jewish Education in the Diaspora and Israel.

מרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי ע"ר. CENTER FOR ADVANCED PROFESSIONAL EDUCATORS

◆ *Intensive Development Programs (IDP)*

CAPE's Short-Term Programs

IDP addresses the professional development needs of many Jewish educators not able to free themselves from their daily responsibilities for extended periods. IDP offers a continuum of standard and tailor-made professional development programs conducted in the mother tongue of its participants or in Hebrew. Options for block programs and ongoing processes of learning are also available. Duration of these programs vary from three to twelve weeks.

IDPs are designed jointly with participants and their institutions or communities to answer the specific requirements of all involved. Core studies focus on classical and modern Jewish texts, emphasizing their practical application to formal and informal settings of Jewish Education. Participants in IDP's vigorous forums are active learners, who contribute to the learning experience. Programs focus on an array of educational issues including curriculum development, teacher education, institutional goal-setting, long-term planning, and strategies for creating communal support for educational innovations.

◆ *Executive Training Programs*

CAPE develops individual courses of study for a limited number of select executives of major educational institutions and senior professionals appointed to leadership positions in Jewish Education.

◆ *Scholarships for Doctoral Students in Jewish Education*

CAPE offers several doctoral scholarships in a joint program with The Hebrew University's Melton Centre for Jewish Education in the Diaspora. Qualified individuals wishing to pursue a Ph.D. in Jewish Education are invited to apply. This program helps meet the shortage of professors of Jewish Education in communities around the world.

By Invitation Only

CAPE is an independent institution of higher educational learning. It recruits dynamic individuals from Jewish and general education, the arts, media, Judaic studies, and other professions. Candidates for CAPE programs:

- ◆ Include key policymakers, planners, principals, curriculum developers, teacher educators, academics, rabbis, institution builders or leaders, and subject-matter experts.
- ◆ Are highly motivated individuals capable of impacting Jewish Education and contributing to system-wide improvement.
- ◆ Possess advanced degrees, proven records of professional success and leadership qualities.
- ◆ Hold or are about to assume senior positions that shape Jewish Education.

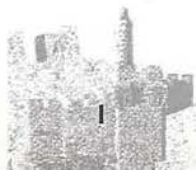
Candidates for CAPE are usually nominated by leaders in the Jewish community, but qualified individuals may register to apply by submitting a C.V. and cover letter to CAPE's Jerusalem office. All candidates go through a screening process based on the guidelines of each particular program.

The Jerusalem Fellows

The *Jerusalem Fellows* is a professional development program dedicated to preparing committed, talented, well-educated professionals to assume leadership positions in Jewish Education for the Diaspora. Conducted in Hebrew, The *Jerusalem Fellows'* full-time two-year program offers a diverse, collegial learning environment that stimulates intellectual growth, professional enrichment and meaningful dialogue.

By participating in the *Jerusalem Fellows*, you will enjoy the rare opportunity to study and exchange ideas with some of the world's most promising and accomplished practitioners and scholars from an array of educational settings, formal and informal, as well as with professionals from a variety of fields interested in applying their expertise to Jewish Education. These include key policymakers, planners, principals, curriculum developers, subject-matter experts, teacher educators, academics, rabbis, artists, journalists and institution builders or leaders.

As a Jerusalem Fellow you will become part of the program's growing network of graduates already at work creating new standards for informed educational leadership in Jewish Education around the globe.

Joining the Fellows

Each year, the *Jerusalem Fellows* selectively recruits 20 distinguished senior and mid-career professionals from Jewish communities around the world to participate in an intensive educational experience. The program is also open to a limited number of exceptional junior professionals who have demonstrated unusual promise early in their careers.

The *Jerusalem Fellows* brings together men and women from multiple backgrounds, holding diverse world views. Candidates for the *Jerusalem Fellows* possess an advanced degree, a working knowledge of Hebrew, a proven record of professional success and leadership qualities. They must also demonstrate the ability to undertake an intense personal journey that challenges underlying assumptions concerning topics such as identity, community and educational practice.

*B*uilding Today's Educational Leaders

Through its rigorous program of study, the *Jerusalem Fellows* helps develop professional educational leaders by providing them with the knowledge to set effective policy, the content to design and implement compelling programs, and the sophistication to impact the system of Jewish Education.

Jerusalem Fellows emerge from the program with:

- ❖ Understanding of the larger issues facing Jewish Education.
- ❖ An articulated view of where Jewish Education should lead.
- ❖ Strengthened understanding of their own identities and professional goals.
- ❖ Fresh perspectives on educational problem solving and planning.
- ❖ Deepened knowledge in their particular area of expertise and improved command of Jewish sources.
- ❖ Broad perspective on trends in the Jewish world and an understanding of the complexities facing the Jewish people and the State of Israel.
- ❖ The political savvy and interpersonal skills to successfully implement innovative educational policies and programs within Jewish communal structures.
- ❖ A cadre of outstanding colleagues with whom to cooperate when back in the field.

The Program

The *Jerusalem Fellows* is an intensive educational process. It helps participants define major issues in Jewish life, build a common philosophical and educational language for professional discourse, and fashion informed responses to critical educational challenges.

The core program is conducted in Hebrew, and emphasizes general and Jewish learning and translating theory into practice. Fellows study Philosophy, Education and modern and classical Jewish texts, grapple with issues of meaningful Jewish continuity, and work to find solutions to educational challenges. *The open, honest, pointed exchange of ideas among Jerusalem Fellows is a hallmark of the program.*

The program of study includes:

I. Weekly Seminars and Workshops on topics such as:

- ❖ Philosophy, Jewish Thought and Humanities, classical Jewish texts, and the study of Israel, past and present.
- ❖ Educational theory and practice, curriculum development, teacher education, and issues in Jewish Education.
- ❖ Policy planning, decisionmaking and implementation in the voluntary sector of Jewish communities.
- ❖ The contemporary Jewish condition.

2. Group Project

- ❖ In-depth study of Jewish Education in a Jewish community from multi-disciplinary perspectives.
- ❖ Field trips to the community under study. Fellows recently studied London, Budapest and St. Petersburg, and prepared reports on these communities.

3. Individual Tutorial and Project

- ❖ Fellows work with a personal tutor to tailor an individual program of study aimed at filling gaps in their knowledge base and sharpening expertise in a specific content area. This may include limited enrollment in one of Israel's major institutions of higher learning, including universities, yeshivot or special educational programs.
- ❖ Under the guidance of their tutor, Fellows are expected to complete a written project demonstrating mastery of a specific topic of importance to Jewish educational practice, or to plan or design a program they wish to implement upon completion of their studies.

4. Field Study and Contemporary Israel

Living in Israel for an extended period brings Fellows into contact with some of the most complex and challenging questions facing the Jewish people in our times. The program holds seminars and dialogues with leading Israeli personalities to discuss social, cultural and political issues in Israeli society. Pedagogic visits to educational institutions highlight the diversity and richness of Israeli formal and informal educational systems, and their potential for application elsewhere.

Unique Learning Environment

The *Jerusalem Fellows* is a program of the Center for Advanced Professional Educators (CAPE) in Jerusalem. CAPE serves as a meeting-ground for outstanding professionals in all areas of education, and draws upon the city's wealth of cultural, historical, academic and field-based resources to design its programs.

Study in Jerusalem is unique: it gives educators the opportunity to remove themselves from their daily responsibilities and immerse themselves in uninterrupted learning in an all-encompassing Jewish environment.

Outstanding Faculty

Leading subject-matter scholars and practitioners from Israel's universities, Ministry of Education, higher yeshivot and other educational institutions join together to work with the program's participants. The faculty includes experts in Philosophy, General and Jewish Education, Jewish Thought, Bible, Talmud, Literature, History, Hebrew, Social Sciences, Humanities, Policy Planning, and more.

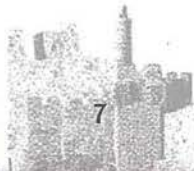
Conditions of Study

The *Jerusalem Fellows* begins each year in early September and ends in late July. Fellows may be required to participate in the Summer Preparatory Program (June-August), which includes intensive Hebrew and Judaic text study.

CAPE facilities include meeting and study areas, comfortable lounges for informal discussion, state-of-the-art computer and communications equipment and access to the country's world class libraries and education centers.

Fellows receive a monthly stipend that allows them to be completely available for study and research at the program. Cost of the *Jerusalem Fellows* program – including tuition and personal expenses, such as travel for Fellows and their families, housing and living expenses – is covered through a combination of sponsoring communities and institutions, CAPE scholarship funds, and program participants.

Jerusalem Fellows commit to serve the field of Jewish Education for the Diaspora for at least five years, upon graduation. The position or capacity assumed by Fellows must be approved by the program. A contractual agreement between the program and Fellows confirms the nature of their mutual obligations.

Applying to the Program

CAPE is an independent institution of higher educational learning. Founded on the principles of pluralism, CAPE's senior professional development programs – including the *Jerusalem Fellows* – are open to Jewish professionals from multiple backgrounds from the Diaspora and Israel, holding diverse world views.

Successful candidates to the *Jerusalem Fellows* are usually nominated by senior leaders in the Jewish community, but qualified individuals are encouraged to apply directly. Applicants must register to apply to the program by submitting a C.V. and cover letter to the *Jerusalem Fellows* program at CAPE's Jerusalem office.

After initial review, candidates may be invited by the Recruitment Committee to apply to the program. A full application will then be sent to the candidate. All application materials should be completed by the candidate and received in the Jerusalem office, along with an application fee of \$75. Inquire at the Jerusalem office for deadline dates for early and regular admissions.

Following a review of applications, candidates may be invited for one or more interviews with members of the Admissions Committee.

For more information please contact: Center for Advanced Professional Educators, Recruitment Department
P.O. Box 53012, Jerusalem 91396, Israel Tel: 972-2-673-4922
Fax: 972-2-673-5229 E-Mail: CAPE@vms.huji.ac.il

Board of Directors *(in formation)*

Morton L. Mandel – Chairman
USA

Clive Marks
UK

John Colman
USA

Felix Posen
UK

Isaac Joffe – Treasurer
South Africa

Garry Stock
Israel

Sponsors

Ministry of Education and Culture
State of Israel

Jack Nash
USA

Mandel Associated Foundations
USA

Felix Posen
UK

Clive Marks
UK

Michael Steinhardt
USA

Staff

Annette Hochstein:

Executive Director

Dr. Howard Deitcher:

Director, Jerusalem Fellows

Shmuel Benalal:

Director, Intensive Development Programs (IDP)

Jacob Levy-Schreiber:

Recruitment and Public Affairs

Faculty

Prof. Seymour Fox:	<i>Chairman</i>
Prof. Isadore Twersky:	<i>Senior Consultant</i>
Prof. Avi Ravitzky:	<i>Jewish Thought and Humanities</i>
Prof. Miriam Ben-Peretz:	<i>Education</i>
Prof. Michael Rosenak:	<i>Jewish Education</i>
Dr. Eliezer Marcus:	<i>Field Studies</i>
Dr. Marc Rosenstein:	<i>Head Tutor</i>
Dr. Zvi Bekerman:	<i>Coordinator of Studies</i>

Consultants

- David K. Cohen
Professor of Public Policy and John Dewey Professor of Education, University of Michigan, Ann Arbor, MI
- Yehezkel Dror
Professor of Political Science and Wolfson Chair Professor of Public Administration, The Hebrew University, Jerusalem; Member, Club of Rome
- Alan Hoffmann
Director of the Council for Initiatives in Jewish Education, New York, NY
- Michael Inbar
Mandel Professor Emeritus of Cognitive Social Psychology and Education, The Hebrew University, Jerusalem
- Ze'ev Mankowitz
Director of the Melton Centre for Jewish Education in the Diaspora, The Hebrew University, Jerusalem
- Mordecai Nisan
Melton Professor of Educational Psychology, The Hebrew University, Jerusalem
- Israel Scheffler
Victor S. Thomas Professor of Education and Philosophy, Emeritus; Co-Director of the Philosophy and Education Research Center, Harvard University, Cambridge, MA
- David Dery
Senior Lecturer in Public Policy and Public Administration, Department of Political Science and Public Administration, The Hebrew University, Jerusalem

סגל

פרופ' שלמה פוקס:	יושב ראש
פרופ' יצחק טברסקי:	יועץ בכיר
פרופ' אביעזר רביצקי:	מחשבת ישראל והומניסטיקה
פרופ' מרים בן-פרץ:	חינוך
פרופ' מיכאל רוזנק:	חינוך יהודי
ד"ר אליעזר מרכוס:	הכרת מערכות החינוך
ד"ר מרק רוזנשטיין:	מנחה ראשי
ד"ר צבי בקרמן:	תיאום לימודים

יועצים

דוד ק. כהן	פרופ' למדיניות ציבורית ופרופ' לחינוך ע"ש ג'והן דייואי, אוניברסיטת מישיגן, אן ארבור
יחזקאל דרור	פרופ' למדע המדינה ובעל קתדרת וולפסון למנהל צבורי, האוניברסיטה העברית, ירושלים, חבר Club of Rome
אלן הופמן	מנהל CIE, ניו יורק
מיכאל ענבר	פרופ' אמריטוס לפסיכולוגיה קוגניטיבית-חברתית וחינוך ע"ש מנדל, האוניברסיטה העברית, ירושלים
זאב מנקוביץ	מנהל מרכז מלטון לחינוך יהודי בתפוצות, האוניברסיטה העברית, ירושלים
מרדכי ניסן	פרופ' לפסיכולוגיה חינוכית ע"ש מלטון, האוניברסיטה העברית, ירושלים
ישראל שפלר	פרופ' אמריטוס לפילוסופיה וחינוך ע"ש ויקטור ס. תומס, מנהל-עמית של המרכז לחקר הפילוסופיה של החינוך, אוניברסיטת הרווארד, מסצ'וסטס
דוד דרי	מרצה בכיר למדיניות ציבורית, החוג למדע המדינה, האוניברסיטה העברית, ירושלים

הועד המנהל

מורטון ל. מנדל - יו"ר
ארה"ב

יצחק יפה - גזבר
דרום אפריקה

קלייב מרקס
אנגליה

גארי סטוק
ישראל

פליקס פוזן
אנגליה

ג'והן קולמן
ארה"ב

תומכים

משרד החינוך והתרבות
מדינת ישראל

קרנות מנדל המאוחדות
ארה"ב

קלייב מרקס
אנגליה

יעקב נש
ארה"ב

פליקס פוזן
אנגליה

מיכאל שטיינהרט
ארה"ב

הצוות

אנט הוכשטיין:

ד"ר אהרון דיטשר:

שמואל בן-הלל:

יעקב לוי-שרייבר:

מנכ"ל

מנהל, תוכנית עמיתי ירושלים

מנהל תוכניות מיוחדות (IDP)

אתור מועמדים ויחסי ציבור

7, גשת מועמדות

מועמדים מתאימים לתוכנית עמיתי ירושלים נבחרים בדרך כלל על ידי קהילותיהם. עם זאת, מוזמנים מועמדים בעלי כישורים מתאימים לפנות ישירות למרכז. יש להגיש בקשה ולשלחה, בצרוף תולדות חיים, לתוכנית עמיתי ירושלים במשרדי המרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי.

לאחר סינון ראשוני יתבקשו הפונים המתאימים, להגיש את מועמדותם לתוכנית, באמצעות טופס הרשמה מפורט שיישלח אליהם. הטפסים המלאים יגיעו למשרדי הקבלה בירושלים בצרוף תשלום של \$75. אנא צרו עמנו קשר על מנת לברר את מועדי ההרשמה.

לאחר בדיקת טפסי ההרשמה, יוזמנו המועמדים לראיון עם חברי וועדת הקבלה.

מידע נוסף ניתן לקבל במרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי

ת.ד. 53012, ירושלים 91396 טל: 972-2-673-4922

פקס: 972-2-673-5229 דואר אלקטרוני: CAPE@vms.huji.ac.il

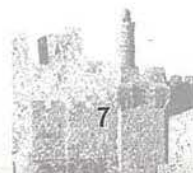
7 נאי הלימודים

הלימודים במסגרת עמיתי ירושלים מתקיימים מתחילת ספטמבר ועד סוף יולי. לעיתים נדרש מעמיתים לקחת חלק במכינה ללימוד עברית וטכסטים יהודיים; המתקיימת בחודשים יוני-אוגוסט.

אתר הלימודים כולל כתות לימוד מרווחות, חדרי הסבה נוחים לדיונים לא-פורמליים וציוד תקשורתי עדכני, נגישות לספריות גדולות ולמוסדות חינוכים ותרבותיים חשובים.

העמיתים זוכים במענק חודשי, המאפשר הקדשת זמן מלא ללימודים ולמחקר. עלות ההשתתפות בתכנית מכוסה על-ידי הקצבה של הקהילות היהודיות, בשותפות עם אירגונים תומכים אחרים, קרן מלגות של המרכז והשתתפות עצמית של הלומד. המילגה כוללת שכר לימוד והוצאות אישיות, כמו כרטיסי טיסה עבור העמיתים ומשפחותיהם, מגורים והוצאות שוטפות.

לאחר סיום לימודיהם מתחייבים העמיתים לפעול בתחום החינוך היהודי בתפוצות במשך חמש שנים לפחות. ההתחייבויות ההדדיות בין הנהלת התוכנית והעמיתים מעוגנות בחוזה חתום, על ידי שני הצדדים.

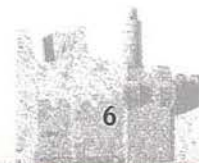

ס ביבה לימודית ייחודית

המרכז לכה אדם בכיר לחינוך היהודי שוכן בלב העיר ירושלים והוא משמש מקום מפגש לבעלי מקצוע מתחומי החינוך השונים. כאן ניתנת הזדמנות חד פעמית למחנכים להתרכז בלימודים רציפים, ללא הפרעות, בסביבה יהודית כוללת, תוך ניצול המקורות התרבותיים והאקדמיים שבהם מתברכת בירת ישראל.

ח ברי סגל נבחרים

מלומדים ומחנכים מן השורה הראשונה מהאוניברסיטאות בישראל, ממשרד החינוך, משיבות גבוהות וממוסדות חינוך אחרים, נוטלים חלק בתוכניות הלימודים. על חברי הסגל נמנים מומחים בחינוך כללי ויהודי, פילוסופיה, תנ"ך, תלמוד, ספרות, הסטוריה, מחשבת ישראל, לשון עברית, מדעי החברה, תכנון מדיניות ועוד.

2. פרוייקט קבוצתי

❖ לימוד מעמיק של החינוך היהודי בקהילה מסוימת, תוך התמקדות באתגרים מרכזיים ומתן מענה לבעיות.

❖ סיור בקהילה הנחקרת. לאחרונה ערכו העמיתים סיור לימודי בקהילות היהודיות בבודפשט, בסט. פטרבורג ובלונדון.

3. הנחייה אישית ותוכנית אינדיבידואלית

❖ העמיתים מונחים על ידי מנחים אישיים בקריאה מודרכת ובהנחה לפרוייקט אישי. כמו כן, הם מודרכים בהרכבת תוכנית לימודים אישית, המכוונת למילוי פערים בהשכלתם המקצועית ולפיתוח מיומנויות בתחומי ידע מוגדרים. לעמית האפשרות להרשם באחד המוסדות להשכלה גבוהה בישראל (אוניברסיטה, ישיבה, או תוכניות חינוכיות מיוחדות).

❖ העמיתים נדרשים לכתוב עבודה המבטאת את שליטתם בסוגיה בעלת חשיבות מעשית או להגיש תכנית חדשה, שאותה הם שואפים להפעיל לאחר סיום לימודיהם.

4. סיורים פדגוגיים והכרת ההווה הישראלית

החיים בישראל מפגישים את העמיתים עם הבעיות המורכבות והמאתגרות ביותר בהווה היהודית בת זמננו. במסגרת התכנית מתקיימים סמינרים ושיחות עם אישים בולטים, לדיון בסוגיות חברתיות, תרבותיות ופוליטיות עמן מתמודדת החברה הישראלית. כמו כן נערכים סיורים פדגוגיים במוסדות חינוך להכרת מערכות החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בישראל והפוטנציאל היישומי שיש בהן לגבי החינוך במקומות אחרים.

7 תוכנית

עמיתי ירושלים היא תוכנית המסייעת למשתתפיה לאתר ולהגדיר סוגיות חשובות בחיים היהודיים, לבנות שפה פילוסופית וחינוכית משותפת לשיח מקצועי בעל רמה, ולעצב תגובות מבוססות לאתגרים חינוכיים חשובים.

התוכנית המרכזית מתנהלת בעברית. היא נשענת על לימודים כלליים ויהודיים ועל יישומה של התיאוריה למעשה החינוכי. הלומדים מתמודדים עם סוגיות המשכיות יהודית משמעותית, וחותרים למציאת פתרונות לאתגרים חינוכיים. חילופי הדעות הגלויים והישירים בין העמיתים, מהווים מאפיין חשוב של התוכנית.

תוכנית הלימודים כוללת:

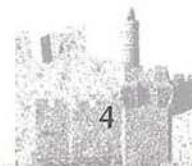
1. סמינרים שבועיים וסדנאות בנושאים כמו:

❖ פילוסופיה ומחשבת ישראל, הומניסטיקה, טכסטים יהודיים קלסיים וישראל בעבר ובהווה.

❖ תורת החינוך ומעשה החינוך, פיתוח תוכניות לימודים, הכשרת מורים וסוגיות בחינוך יהודי.

❖ תכנון מדיניות, תהליכי קבלת החלטות ויישומן במגזר ההתנדבותי.

❖ יהדות זמננו.

נהיגות חינוכית לזמננו

התוכנית מספקת את הידע הדרוש לביצוע מדיניות אפקטיבית, תכנים הדרושים לעיצוב וליישום תוכניות מחייבות, ואת התחכום הדרוש כדי להשפיע על מערכת החינוך היהודי. עמיתי ירושלים מסיימים את התוכנית כשבאמתחתם:

❖ התמצאות בסוגיות החשובות שהחינוך היהודי בהווה מתמודד אתן.

❖ תפיסה מנוסחת היטב על מטרות החינוך היהודי.

❖ מודעות לאותם האישית ולמטרותיהם המקצועיות.

❖ פרספקטיבות חדשות לפתרון בעיות חינוכיות ותכנון חינוכי.

❖ ידיעה מעמיקה בתחום התמחותם ושליטה משופרת במקורות יהודיים.

❖ מבט רחב על מגמות בעולם היהודי, והבנת הבעיות

הסבוכות שהעם היהודי ומדינת ישראל עומדים בפניהן.

❖ תבונה פוליטית ומיומנויות בינאישיות, הדרושות ליישום

מוצלח של מדיניות חינוכית חדשנית ושל תוכניות במסגרות

קהילתיות יהודיות.

❖ רשת רחבה של עמיתים, שבהם ניתן להסתייע לאחר

ההשתלבות בעבודה.

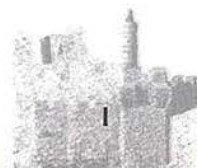

עמיתי ירושלים

תוכנית עמיתי ירושלים הוקמה לצורך הכשרת מחנכים מקצועיים, משכילים ובעלי מחויבות עמוקה, שיהיו מוכנים להשתלב בתפקידים בכירים בחינוך היהודי בתפוצות. התוכנית היא דו-שנתית ומחייבת הקדשת זמן מלא.

ההשתתפות בתוכנית עמיתי ירושלים, מעניקה הזדמנות נדירה ללימודים ולהחלפת דעות עם מחנכים ואנשי מדע בולטים בעולם היהודי. המשתתף נפגש עם בעלי מקצוע מתחומים שונים, המעוניינים ביישום מומחיותם בתחומי החינוך היהודי; ביניהם קובעי מדיניות, מתכננים, מנהלים, מעצבי תוכניות לימודים, מומחים במקצועות ההוראה ובהכשרת מורים, אקדמאים, רבנים, אמנים, עיתונאים, מקימי מוסדות ומנהיגים מקרב הקהילה היהודית.

בוגרי התוכנית מצטרפים לרשת גדלה והולכת של אנשי חינוך היוצרים טרמות חדשות למנהיגות חינוכית יהודית ברחבי העולם.

לפי הזמנה בלבד

למרכז הוא מוסד עצמאי ללימודים גבוהים בחינוך. תוכניותיו להכשרה מקצועית פתוחות בפני אנשי מקצוע יהודיים בעלי רקע מגוון והשקפות עולם שונות, מישראל ומהתפוצות.

המרכז מגייס אנשים בעלי יוזמה מן החינוך היהודי והכללי, האומניות, התקשורת, לימודי היהדות, משפטים ומקצועות אחרים.

על המועמדים לתוכניות המרכז להיות:

♦ בעלי מוטיבציה ויכולת להשפיע על החינוך היהודי בקהילתם, ולתרום לשיפורו בקנה מידה מערכתי.

♦ בעלי תואר אקדמי מתקדם, נסיון עשיר, הצלחה פרופסיונלית וכישורים מנהיגותיים מוכחים.

♦ נושאי תפקידים רבי השפעה במערכת החינוך היהודי או מועמדים לקבלת תפקיד בדרג כזה.

על משתתפי התוכניות נימנים קובעי מדיניות, מנהלי בתי ספר, מעצבי תוכניות לימודים, מומחים בהכשרת מורים, אקדמאים, רבנים, מקימי מוסדות ומומחים במקצועות ההוראה השונים. מועמדים בעלי סיכויים להתקבל נבחרים בדרך כלל בקהילותיהם. עם זאת, מועמדים אחרים בעלי כישורים מתאימים מוזמנים לפנות אלינו ישירות.

כל המעוניין להשתתף בתוכניות של המרכז מתבקש לשלוח בקשה בצרף תולדות חיים למשרדי המרכז בירושלים. לאחר תהליך סינון ראשוני יתבקשו חלק מן הפונים להגיש את מועמדותם לתוכנית המועדפת על ידם. כל המועמדים עוברים תהליך סינון על-פי הדרישות הספציפיות של התוכניות השונות.

או בשפת האם של המשתתפים. משך התוכניות משלושה עד שנים-עשר שבועות, כמו כן קיימת אופציה של תוכניות קצרות המתפרסות על פני מספר שנים. בכל התוכניות נוטלים המשתתפים חלק פעיל בעיצוב החוויה הלימודית הקבוצתית.

התוכניות מתמקדות בשורה של נושאים חינוכיים הכוללים: פיתוח תוכניות לימודים, הכשרת מורים, קביעת יעדים מוסדיים, תכנון לטווח רחוק ואסטרטגיות ליצירת תמיכה קהילתית בחידושים חינוכיים. התוכנית כוללת לימוד טכסטים יהודיים קלאסיים ומודרניים, תוך שימת דגש על יישומם המעשי במסגרות פורמליות ובלתי פורמליות.

♦ תוכניות אישיות למחנכים בכירים

למרכז מקיים מסלול לימודים אישי למספר מצומצם ושל מנהלים נבחרים ממוסדות חינוכיים מרכזיים, ולאנשי מקצוע, שיועדו לתפקידי מנהיגות בכירים.

♦ מילגות לתלמידי דוקטורט בחינוך יהודי

למרכז מציע מספר מילגות לדוקטורט, בתוכנית משותפת עם מרכז מלטון לחינוך יהודי בתפוצות, באוניברסיטה העברית. בעלי כישורים מתאימים המעוניינים לכתוב עבודת דוקטורט ומייעדים עצמם לעבודה בחינוך יהודי, מוזמנים להגיש את מועמדותם. באמצעות מילגות אלו מבקש המרכז לסייע בפתרון המחסור בפרופסורים לחינוך יהודי בקהילות היהודיות ברחבי העולם.

מרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי Center for Advanced Professional Educators

A PROGRAM FOR LEADERS IN JEWISH EDUCATION

מרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי, נועד
להכשיר אנשי מקצוע משכילים ובעלי
מחויבות עמוקה, שיוכלו ליטול על עצמם תפקידים
בכירים בחינוך היהודי, ובקהילות היהודיות ברחבי
העולם.

המרכז מציע תוכניות, קצרות מועד וארוכות טווח,
להכשרת בכירים בתחום החינוך היהודי ולהסבת
אנשים בולטים מתחומים אחרים, שיבחרו להצטרף
לתפקיד מנהיגות בחינוך היהודי.

המרכז, השוכן בירושלים, הוא מוסד עצמאי
ללימודים גבוהים בחינוך. בהשראת עקרונותיו
הפלורליסטיים, מופעלות בו תוכניות הפתוחות
לאנשי מקצוע מ ישראל ומהתפוצות בעלי רקע
מגוון והשקפות עולם שונות.

תוכניות ההכשרה נבנות בתאום עם מערכות החינוך
בארצות השונות תוך התייעצות עם ארגונים ומוסדות
קהילתיים, ועם משתתפי התוכניות עצמם.

הגישה הייחודית של המרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי

המרכז נענה לצורך הדחוף במנהיגות חינוכית
ובקהילות היהודיות ברחבי העולם. הוא פועל
באמצעות תוכניות מגוונות ושיטות מיוחדות
להכשרה מקצועית.

מוצעות תוכניות סטנדרטיות ותוכניות בהזמנה

- מראש, המעוגנות במחשבת ישראל, פילוסופיה כללית
ובתורת החינוך העיוני והמעשי.
- המרכז מקיים שיתוף פעולה רציף עם קהילות ומוסדות
חינוך כדי לעמוד על צורכיהם, ופועל לאיתור מועמדים
פוטנציאליים למשימותיו.
- המרכז משלב את האתגר של המשכיות יהודית
משמעותית ועיצוב הזהות עם תכני החינוך היהודי.
- תהליכי קביעת החלטות ויישומן בפועל, נלמדים
במסגרת לימודי מדיניות.
- המשתתפים, נהנים מסיוע מנחים אישיים הנמצאים עמם
במגע שוטף, ומסייעים להם במילוי חסכים בהשכלתם
החינוכית המקצועית ובפיתוח מומחיות בתחומי ידע מוגדרים.
- המרכז מעודד קיומן של מסגרות רישות לבוגריו, לפיתוח
קשר קולגיאלי ומוסדי רציף.

תוכניות המרכז כוללות: עמיתי ירושלים

תוכנית ארוכת טווח שנוסדה ב-1981 ע"י בנק לאומי
וההסתדרות הציונית העולמית. היא פועלת כתוכנית
עצמאית, במרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי. כמו כן
קמה רשת מסועפת של בוגרים הממלאים תפקידים בכירים
בחינוך היהודי בתפוצות ובישראל.

תוכניות מיוחדות תוכניות קצרות מועד

תוכניות אלו מיועדות למחנכים שאין ביכולתם
להשתחרר לפרק זמן ממושך. הן מתוכננות
בתאום עם המשתתפים ועם הקהילות והמוסדות, על
מנת להיענות לצרכים המיוחדים של הנוגעים בדבר.
במסגרתן מוצע רצף של תוכניות סטנדרטיות, או
לחלופין תוכניות מיוחדות, על פי הזמנה מראש, בעברית

מרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי ע.ר. CENTER FOR ADVANCED PROFESSIONAL EDUCATORS

רוכשרת
 מנהיגות
 חינוכית
 יהודית
 לקראת
 המאה ה-21

מרכז לכח אדם בכיר לחינוך היהודי ע"ר. CENTER FOR ADVANCED PROFESSIONAL EDUCATORS

הדפס בירושלים תשנ"ז

INTERVIEW: PROFESSOR LEE SHULMAN

UPON his yearly visits to Israel, Professor Lee Shulman, president of the Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching at Stanford University in California, is a welcome visitor at the Mandel School and to Jerusalem Fellows in particular. Over the years he has had the opportunity to meet a good number of the Fellows in seminars and lectures.

A distinguished scholar of educational psychology and medical education, Shulman has dedicated his life to the advancement of teaching. The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching shares with the Mandel School a set of priorities which puts first the recruitment and development of high caliber educators and educational leaders. While the Carnegie Foundation serves educators of a variety of disciplines, ranging from biological sciences to the performing arts, the principles and technologies that guide the Foundation are relevant to all programs teaching educators.

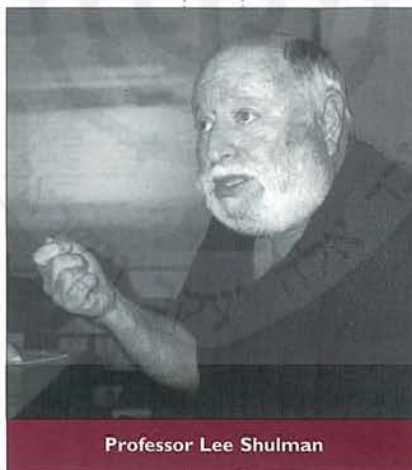
During a recent visit to Israel, Shulman addressed the faculty and staff of the Mandel School. He spoke of the importance of evaluation of educational institutions and practices, so that schools not only enrich students, but the teachers and institutions themselves. He also held an informative session in which he demonstrated the ways in which information technology can facilitate the documenting and dissemination of innovative practices and research of educators.

In light of his professional academic experience as well as his active involvement in the Jewish community in Northern California, Shulman expands, among other issues, on the importance of evaluation, documentation and scholarship in the field of Jewish education.

Q: What is your relationship to the Mandel School?

A: I'm a long time advisor, beginning with participating in the first Colloquium of the Jerusalem Fellows program about fifteen years ago. Howie Deitcher, for example, was a Jerusalem Fellow at the time, so it goes back a long way.

Q: You describe scholarship as work that is public; susceptible to critical review and evaluation; and accessible for exchange and use by other members of one's scholarly community. To what extent is there a lack of this type of scholarship in Jewish education?

Professor Lee Shulman

A: For generations, people in the field of Jewish education have been so busy "doing," that they have not systematically and formally stepped back to examine what they're doing to try to learn from it. That remains a problem today. The growing number of people who get doctorates in fields like education with a strong emphasis in Jewish studies or who come from strong backgrounds in Jewish education end up in positions where most of their responsibilities are administrative. Many become principals of day schools or directors of programs in Jewish education with a lot of fundraising, administrative and managerial responsibilities – leaving them little time or inclination to do scholarship on Jewish education. I think about the people I know in the field and they are just burdened with all kinds of responsibilities that make time for research a rare luxury rather than the core of their responsibilities. For that reason the amount of work done is very thin. It's been primarily in doctoral dissertations by people who may not do another piece afterwards. And it's

Continued on page 11

no where near the level where we would be able to depend on it for guidance.

Q: How can the dearth of scholarship, then, be overcome?

A: I think we have to make all kinds of investments. At places like the Mandel School, for example, we need to mount a very serious research and development effort that does not take place only on the three days when faculty are not teaching. There has to be a certain number of people who have Jewish education scholarship at the core of their responsibilities. It's interesting to contrast Jewish education and Jewish studies. Jewish studies is flourishing all over the world. On university faculties there are more and more programs and departments of Jewish studies where faculty are hired not only to teach Jewish studies but to do substantial research on things like Bible, *Midrash*, Jewish thought and modern Jewish history. We need those kinds of departments or programs in universities – public universities, non-denominational universities and Jewish institutions. Faculty will be hired to teach Jewish education and will have the responsibility, as scholars, to conduct investigations, whether they relate to educational philosophy, psychology of education, the development of Jewish identity, or the teaching and learning of complex Jewish texts. Positions must be created where that's the definition of the role.

Q: You also talk about the importance of evaluating one's work, whether it be personal work or the work of an organization. How can methods of documentation and evaluation be introduced and improved in programs and Jewish educational institutions?

A: I think we need to start at home, in the context of the Mandel School and the Jerusalem Fellows program in particular. I think that within institutions like these we have to take very explicit responsibility for asking what kind of changes we expect the program to elicit in the students' levels of understanding, skills and commitment. I personally think that the responsibility for evaluating, documenting or investigating the impact of programs within the Mandel School, and schools in general, has to be shared between people who run the school, administrators, faculty and the students themselves. At the very beginning of the program

I THINK THAT THE JERUSALEM FELLOWS PROGRAM HAS TO MAINTAIN SOME SORT OF VERY ACTIVE AND ALMOST DEMANDING PROFESSIONAL NETWORK AMONG FELLOWS

students should be given the responsibility as well as the technical tools to examine systematically the changes in their own understanding and skill levels in doing a variety of things that educators do, including evaluating. They should have multiple opportunities to rigorously document that stuff and then exchange it with colleagues. Today we spoke

about the possibility of having Jerusalem Fellows and School for Educational Leadership students create structured portfolios of the work they produce within the course of their fellowships through which they will be able to track their development. I can compare this to the work of an architecture student.

If the program in architecture is effective, *טכני* will be able to see over the course of the students' careers the changes in the sophistication, creativity and functionality of the designs they produce. Similarly, we ought to be able to see in works of students in a school for education, for example, evidence that someone is in fact deepening, growing and broadening.

Q: How can Jerusalem Fellows graduates continue this method of evaluation and reflection when they are in their new positions and away from this kind of environment?

A: Well that's always the big test. I think that if they move to a new environment in which they are isolated it becomes very difficult because it's so natural to become overwhelmed by your daily "in" basket. I think that the Jerusalem Fellows program has to maintain some sort of very active and almost demanding professional network among Fellows, probably electronically. For example, if the Fellows have a continued responsibility to document some of their work, to collaborate across thousands of miles on parallel projects and exchange that with others, I think this can go a long way. Fellows will naturally carve out a time to maintain a virtual community.

Q: You speak of the three pathologies of learning: amnesia, fantasia, inertia, and you insert a fourth for educators, nostalgia. How are these pathologies manifested in Jewish education, and do any of them stand out?

A: All of them. Amnesia, of course, is rampant, because you're talking about recipients of Jewish education who now claim that they have forgotten everything they ever learned, but I don't think that's exclusive to Jewish

education. I think fantasia is a very interesting question. I'm sure that graduates of Jewish education have their heads filled with misconceptions and distortions of what they learned—just crazy misconceptions of certain Jewish ideas. We don't have any research in that area, so we don't have any idea about the variety of misunderstandings with which kids who have gone through Jewish education programs go into adulthood, live with and share with others. I shudder at the thought of some conversations in which a Jew who has had a typical Jewish education is trying to describe or explain some aspect of what it means to be a Jew to a fellow Jew or to a non-Jew.

Q: Could some of that fantasia stem from the fact that there are many definitions of what it means to be Jewish?

A: Well it does and it doesn't. When I think of fantasia I think of gross over-simplifications, like when a child explains the seasons by saying that in the summer the sun's closer to the earth and in the winter the sun's further away, which is simply false. I would imagine that when many Jews are asked questions about what Jews believe or practice, they somehow manage to filter their answers through movies and popular culture of various sorts. What they now think Jews believe in or what is said in the Bible is an utter distortion of what they may have originally studied. They either didn't study it very well to begin with or it's been so filtered and reworked by the popular culture. We want people to have a mature, adult understanding of what is special, unique, memorable, understandable of what it means to be Jewish and how it might differ from denomination to denomination. I don't think most Jews are at all sophisticated, reflective or articulate about that.

Q: And what about inertia and nostalgia?

A: I'm not sure exactly what inertia would mean with regard to Jewish education, although I suspect that we could figure that out. The nostalgia part, of course, is fairly clear. There's a whole generation of Jews who think the only problem with being Jewish is that it's not what it used to be. There's this longing for a kind of wonderful paradise of the past. Radical changes are occurring in the Jewish world today, including, probably most formidably and importantly, the roles of women, which are creating such wonderful challenges to old ways of thinking, and the

changing relationship between Israel and the Diaspora. So I think nostalgia is a serious problem, but it's related to the earlier problems.

Q: In light of your experience in teacher education, what do you envision for the Jerusalem Fellows program?

A: Well, I think that the Jerusalem Fellows program has been around for almost twenty years now, and some of us were talking this morning at a gathering at the Mandel School about the tragedy that we know so little about the program. Given the way we've been documenting and analyzing, what could people twenty years from now possibly know about the Jerusalem Fellows program if we weren't here to tell them? In that sense, the Jerusalem Fellows program, while a beacon of excellence in the world of Jewish education, has a problem common to many programs of Jewish education: the lack of any attempt to turn inward and treat the program itself as a laboratory. We must ask "what can we learn from this?" and "how can we use this to teach others?" I would say that one of the obligations of the Jerusalem Fellows program is to become a model in all ways for the training of Jewish educators and to lead the way in pioneering exciting and useful ways of documenting, criticizing and sharing deeper understandings on how to prepare Jewish educators. This place has to become a laboratory or its effectiveness will be limited.

Q: Might not some Jewish educators or Jewish education programs be apprehensive of thinking of themselves as a laboratory?

A: My view is if you can't stand the heat, get out of the kitchen. The places that ought to be laboratories are specifically the places that have the resources, that have the outstanding students, that have all kinds of capacity and privileges that other programs don't have. Having this level of resources comes with some obligations. It's not just a matter of saying, "boy, I must be very good to have been given all of this opportunity." It's that old notion of the "chosen people." Chosen for what? Chosen to have some obligations. I think that Jerusalem Fellows and programs like Jerusalem Fellows have the obligation to rigorously study what they do in ways that may promote anxiety, but then to use that as a way of saying to the rest of the world: "Here's something we did – it was lousy. Don't do that. Don't go there."

WE WANT PEOPLE TO HAVE
A MATURE, ADULT
UNDERSTANDING OF WHAT IS
SPECIAL, UNIQUE, MEMORABLE,
UNDERSTANDABLE OF WHAT IT
MEANS TO BE JEWISH

BOOK REVIEW

Jonathan Cohen, *Reason and Change: Perspectives on the Study of Jewish Philosophy and Its History*, Bialik Institute, Jerusalem 1997.

By Ari Ackerman

Jonathan Cohen, in his *Reason and Change: Perspectives on the Study of Jewish Philosophy and Its History*, provides an intelligent and penetrating study of Harry A. Wolfson, Julius Guttman and Leo Strauss. These three scholars (with the possible addition of Shlomo Pines) were the most important scholars in the field of the history of medieval Jewish philosophy in this century. Their scholarship also extended to the area of the history of modern Jewish thought. Cohen, however, is not interested in assessing the veracity or significance of their scholarly contributions. Instead, he is concerned with bringing to surface some of the central philosophic and theological principles that underlie their research on Jewish philosophy. Cohen uses the scholarship of Wolfson, Cohen and Strauss as a prism for inspecting their own independent philosophic and theological orientations.

Cohen devotes a separate section for an analysis of each scholar. Every section begins with a brief intellectual profile and then examines the particular scholar's approach to three issues. These issues are: the relationship between philosophy and religion in general; the relationship between Bible and Greek philosophy in particular; and the scholar's historiosophical conceptions and their hermeneutic assumptions. Space does not allow us to analyze or even present Cohen's rich and subtle analysis of these important questions. We will therefore limit ourselves to a brief examination of Cohen's understanding of Harry Wolfson's approach.

Cohen begins his analysis by laying out Wolfson's attitude towards the relationship between religion and philosophy. Religion, for Wolfson, is a set of principles that are joined together in a system of beliefs and whose origins are in revelation – they are static and atemporal and their divine source assures them of their absolute character. Wolfson contrasts religion with philosophy, which is also a system of beliefs but one whose source is the human intellect. It differs from religion in that it does not possess independent authority. Philosophy must therefore serve as the handmaiden of theology, assisting in the formulation and justification of religious beliefs. What

is more, while philosophy cannot impact substantively on religion, philosophical principles must be radically refashioned as a result of the encounter between philosophy and scripture. Thus, in Wolfson's comparison of religion and philosophy, religion is clearly envisioned as superior, but philosophy does serve an important function in allowing religion to articulate its principles more effectively and arrive at a deeper understanding of them.

Cohen then proceeds to demonstrate the impact of Wolfson's understanding of the relationship of religion and philosophy on his historiosophical assumptions that are implicit in his depiction of the development of Jewish (as well as Islamic and Christian) philosophy. For Wolfson, the most significant era of philosophical reflection begins with the Jewish philosopher Philo and continues almost unchanged for seventeen centuries until Spinoza. Wolfson depicts this period as scriptural philosophy, because philosophers during this time accept the religious beliefs of the Bible and employ philosophy to express and defend principles of scripture such as the unity of God, creation and revelation. According to Wolfson, this idyllic period of philosophical reflection ends with the destructive philosophy of Spinoza which begins a new regressive era of philosophy in which philosophy severs its connection with scripture and religion.

This brief and partial glance at Cohen's analysis of the conceptual framework that shapes the research of Harry Wolfson on Jewish philosophy underscores the fact that Wolfson (as well as Guttman and Strauss) must be treated not only as scholars but also as independent thinkers. Cohen's work, among other things, shows that in many ways scholars who chronicle the history of Jewish philosophy fashion it in their own image.

Ari Ackerman, currently a first year Fellow, received his PhD in medieval Jewish philosophy. Dr. Jonathan Cohen graduated from the Jerusalem Fellows program in 1986. He is currently a faculty member of the Mandel School and of the Melton Centre for Jewish Education at the Hebrew University.

NOTES FROM THE FIELD: THE ATID PROJECT

Jeffrey Saks (JF '99)

One of the most significant questions I explored as a Jerusalem Fellow was how a community can move towards a more reflective investigation of its educational goals and methods. Now that ATID (the Academy for Torah Initiatives and Directions), an in-service training fellowship for young Orthodox educators and future educational lay leaders, is in its first year of operation, I have been given the opportunity to help answer this question through my own personal experience as a director of a professional training program.

ATID is a program that grew out of my personal project as a Jerusalem Fellow. Currently, there are eighteen ATID Fellows. Some work in Israeli classrooms, some teach students from abroad in *yeshiva* and seminary programs in Israel, while others work in informal settings, adult education or school administration. A few ATID Fellows are not professionally involved in education, but come from fields such as law, business or psychology and will be assuming roles as lay leaders. ATID was built on the notion that the influential leaders in Jewish education come from a variety of settings – from the classroom to the boardroom, from *yeshivot* to universities.

In the Fall of 1999, the weekly ATID seminars focused on "Challenges and Issues in the Teaching and Study of *Torah She-Ba'al Peh*." It has long been a given that the study of Talmud be the centerpiece of the traditional curriculum within Orthodox schools. Lately, however, questions regarding relevance, allocation of time and resources and student ability to master the text have brought this assumption under increasing scrutiny (see ATID's website for more on this issue). At ATID, we believe that it is crucial for the educators and lay leaders in educational settings to develop a deep and sophisticated understanding of these issues and their causes in order to chart a stable educational course – whether it be to maintain the status quo or to radically alter it.

To help sharpen our understanding of the challenges in this area, ATID invited Ruth Calderon, director of Alma Hebrew College in Tel-Aviv (and graduate of the School for Educational Leadership) to address the Fellows. Alma is an advanced center for the study of Jewish history, texts and philosophy that draws many of its students from the *chiloni* world. Calderon's presentation on the state of Talmud study in secular society was the first opportunity that many of the ATID fellows had to interact in a serious

way with a non-Orthodox teacher of Torah. Initially, many Fellows might have thought that Calderon, with her "outside" perspective, would not contribute much to their evaluation of Orthodox educational issues.

That was not the case. Calderon's perspective on the issues "from the outside" served as a powerful lens for us to evaluate the state of Talmud study "on the inside." She spoke of the Talmud's influence on forming her worldview, which caused the ATID fellows to ponder how the classical texts help shape their own personalities and outlooks. Some Fellows were caught off-guard when she suggested that many in the Orthodox community do not talk about the Talmud as a "religious" text since they take it for granted. The Fellows debated her point, and many were willing to concede that it had validity. In the course of the discussion, one of the Fellows asked Calderon what she thought motivated her students to want to learn Torah. Calderon replied with a question: "What motivates your students?" Indeed – a question we often tend to overlook.

Perhaps there were Fellows who were uncomfortable with the whole premise of Calderon's presentation. For most of the Fellows, however, her presentation not only offered an opportunity to understand a world that is, sadly, often foreign to the Orthodox community, it also triggered them to reconsider some of their own educational methods and motives in a far more explicit and reflective mode than they had earlier. And that's our plan.

For more information on ATID, please visit www.atidfellows.org or contact Jeffrey Saks at saks@mandelschool.org.il

Amiton Yerushalayim invites alumni, current Fellows and members of faculty to contribute articles on an educational issue, an interesting professional challenge they have encountered or any other relevant topics that would interest the Jerusalem Fellows community.

עמיתון ירושלים מזמין את כל הבוגרים, העמיתים וחברי הסגל של תכנית עמיתי ירושלים לשלוח מאמרים העוסקים בחינוך, באתגרים מקצועיים ובכל נושא אחר העשוי לעניין את קהילת העמיתים.

amiton@mandelschool.org.il

תקציר המאמרים באנגלית

ראיון: בביקורו האחרון בישראל של פרופ' לי שולמן, נשיא קרן קרנגי לקידום החינוך של אוניברסיטת סטנפורד בקליפורניה, סיפר שולמן ל"עמיתון ירושלים" על הגיון באשר לתכנית עמיתי ירושלים ועל האתגרים העומדים בפניה ובפני מחנכים יהודיים באשר הם. שולמן מדגיש את חשיבותם הרבה של תיעוד והערכת פעילויות של מוסדות חינוכיים. כמו כן, מזכיר שולמן את ארבעת פתולוגיות הלימוד וכיצד הן מיושמות בחינוך היהודי. עמוד 1

ביקורת ספרים: ארי אקרמן, עמית בתכנית עמיתי ירושלים, סוקר את הספר "תבונה ותמורה: פנים בחקר הפילוסופיה היהודית ותולדותיה" אשר נכתב על ידי ד"ר יונתן כהן (עמית ירושלים בשנת 1986). הספר חוקר את עבודותיהם של הרי א. וולפסון, יוליוס גוטמן וליאו שטראוס, שלושה חוקרים בולטים של ההיסטוריה של הפילוסופיה היהודית בימי הביניים. ד"ר כהן מוכיח כיצד תפיסתם את המחשבה היהודית מעוצבת באמצעות האוריינטציה הפילוסופית והתיאולוגית שלהם. עמוד 14

רישומים מהשטח: ג'פרי סאקס, מייסד ומנהל "עתיד" - עמותה לתורה, ליוזמה ולדרכים בחינוך יהודי - מתאר מפגש בין חברי העמותה ובין מחנכת חילונית העוסקת בלימוד היהדות, ומגלה כיצד נקזת מבט שונה עוררה את חברי העמותה להרהר בכל הנוגע למניעים ולשיטות החינוכיות שלהם. עמוד 17

HEBREW ARTICLES IN BRIEF

FEATURE: Jerusalem Fellows undergoes a change in location and structure as it merges with the School for Educational Leadership and Intensive Development Programs to form the Mandel School. Mandel School programs have in common a commitment to deepening the connection between theory and practice, developing the Jewish and professional identity of Fellows and helping them formulate and realize a vision for education and society. page 1

FELLOW PROFILE: After the fall of the Communist regime in Russia, second-year Fellow Ilya Dvorkin co-founded Petersburg Jewish University, the first Jewish institute of higher education in the Former Soviet Union. Dvorkin left his post in 1998 to become a Jerusalem Fellow at a time when organized Jewish learning in the Former Soviet Union began to flourish, thanks in part to the precedent and work of the University. page 2

COLUMNS:

Michael Gillis, chair of the editorial board of "Amiton Yerushalayim", introduces the new publication. page 1

Dr. Howard Deitcher, director of Jerusalem Fellows, informs graduates of recent developments and changes in the current program. page 3

COLLOQUIUM 2000: Marc Rosenstein, Colloquium coordinator, reveals what's in store for the upcoming Colloquium. page 6

בית-ספר מנדל Mandel School

עמיתון
ירושלים
The Jerusalem
Fellows

עמיתון ירושלים

עמיתי ירושלים
בית ספר מנדל
ת.ד. 10613
ירושלים 93553
טל: (02) 568-8818
פקס: (02) 673-5229

AMITON YERUSHALAYIM

Jerusalem Fellows
The Mandel School
P.O.B. 10613
Jerusalem 93553, Israel
Tel: (02) 568-8818
Fax: (02) 673-5229

amiton@mandelschool.org.il

עורכת: אורית ארפא

מערכת:

יו"ר, מיכאל גיליס (ע"י '85 ישראל)
פרופ' אנט ארונוביץ' (ע"י '97 צרפת)
ד"ר יאיר ברקאי (ע"י '91 ישראל)
ד"ר דניאל גורדיס (ישראל)
ד"ר אהרון דיטשר (ע"י '87 ישראל)
אווה הלחמי (ע"י '01 ישראל)
סרג'יו הרשקוביץ (ע"י '98 ארגנטינה)
סטיבן שאודר (ע"י '98 ארה"ב)

תרגומים ועריכה:

מיכל אופנהיים, עידית סיטרין,
מיכל פדואה

צלמת: דבי קופר

עיצוב: סטודיו טלי ודורית, ירושלים

Editor: Orit Arfa

Translation and editing:

Idit Cytryn, Michal Oppenheim,
Michal Padua

Photographer: Debby Cooper

Design:

Studio Tali and Dorit, Jerusalem

Editorial Board:

Chair, Michael Gillis (JF '85 Israel)
Prof. Annette Aronovitz (JF '97 France),
Dr. Yair Barkai (JF '91 Israel)
Dr. Daniel Gordis (Israel)
Dr. Howard Deitcher (JF '87 Israel)
Eva Halachmi (JF '01 Israel)
Sergio Herskovits (JF '98 Argentina)
Steven Schauder (JF '98 US)

Jerusalem Fellows, a program of the Mandel School, is a two-year, full-time Fellowship program that trains professionals for positions of leadership in Jewish education around the world.

The Mandel School in Jerusalem was established by the Mandel Foundation and Mr. Felix Posen (London, U.K.) in cooperation with the Israel Ministry of Education.

The Mandel Foundation was established by Jack, Joseph and Morton Mandel of Cleveland, Ohio. Its mission is to help provide outstanding leadership for the nonprofit world. The Foundation supports leadership education programs in its own institutions and in selected universities and organizations.

The Foundation has three areas of priority: Jewish education and continuity; the leadership and management of nonprofit organizations; and urban neighborhood renewal.

עמיתי ירושלים, המהווה חלק מבית ספר מנדל, הינה תכנית בת שנתיים למנהיגים חינוכיים בכירים המיועדת לקידום החינוך היהודי בקהילות יהודיות ברחבי העולם.

בית ספר מנדל בירושלים הוקם על ידי קרן מנדל ומר פליקס פוזן (לונדון, אנגליה) בשיתוף עם משרד החינוך.

קרן מנדל נוסדה על ידי ג'ק, ג'וזף ומורטון מנדל מקליבלנד, אוהיו, ארה"ב. מטרתה היא לסייע בפיתוח מנהיגות מצטיינת לגופים שאינם למטרת רווח. הקרן עושה זאת באמצעות מוסדות להשכלה גבוהה הקשורים עמה וכן על ידי ארגונים אחרים.

לקרן שלושה תחומי עניין מרכזיים והם: חינוך יהודי והמשכיות יהודית, מנהיגות וניהול בארגונים ללא כוונת רווח, ושיקום אורבני.

קולוקויום 2000

מרק רוזנשטיין, רכז הקולוקויום, מספר:

מראשיתה

היו לתכנית עמיתי ירושלים שתי מטרות: מצד אחד, היא נוסדה כדי להכשיר כוח אדם בכיר ומצטיין לחינוך היהודי בעולם, ובמשך שמונה עשרה שנה ניהלו הסגל והעמיתים דיון מתמשך ופורה על התוכן הראוי לתכנית הכשרה כזאת. מצד שני, ליצור רשת תקשורת - חבורה, שלה שפה משותפת.

ואכן, אחרי שמונה עשרה שנה, אפשר לומר שרשת כזאת אכן נטוותה. אפשר להצביע על דוגמאות רבות של יחסים מקצועיים וחברתיים מתמשכים בקרב העמיתים. הסמל המובהק של הקשר בין העמיתים הוא אולי הקולוקויום - כנס הבוגרים והעמיתים המתקיים אחת לשנתיים. הקולוקויום הוא הזדמנות לחזור "למקור", ליהנות ממשאבי ירושלים בלימוד תורה וחינוך ולחדש ולהעמיק קשרים אישיים ומקצועיים.

קולוקויום 2000, הקולוקויום התשיעי, יתקיים בימים א'-ה', י"ד-י"ח באדר א', תש"ס, 20-24 בפברואר 2000, בסימן ח"י לתכנית עמיתי ירושלים. מוקד הפעילות יהיה בבית ההארכה של קיבוץ מעלה החמישה במבואות ירושלים, אך יום אחד של לימוד ודיון יתקיים במשכנו החדש של בית ספר מנדל. עד לכתיבת שורות אלה יש היענות מרשימה מכל החוזרים, ונראה שהקולוקויום התשיעי יהיה מפגש עשיר ופורה.

עמיתים ובוגרים מוזמנים להצטרף לצוות ולחברי המערכת לארוחת בוקר בה נחלק מחשבות ורעיונות על העלון החדש. ארוחת הבוקר תתקיים במהלך הקולוקויום ביום חמישי ה-24 בפברואר בשעה 8:00.

Fellows and alumni are invited to join the staff and editorial board for breakfast at the Colloquium on Thursday, February 24 at 8:00 a.m. to share thoughts and ideas for this new publication.

להלן כמה מרכיבים של תכנית הקולוקויום:

- **מליאת פתיחה:** "מצב החינוך היהודי היום" - פרופ' מיכאל רוזנק יציג בסיס תאורטי לבדיקת המצב, ובוגרים יביאו מידע מהשטח שניתח על פי רעיונותיו של פרופ' רוזנק. מעבר לחשיבות של תוכן הדיון, מפגש זה הוא גם דרך נאותה לחלוק כבוד לפרופ' רוזנק שהוא מן הדמויות המרכזיות של התכנית מאז היווסדה.
- **הרצאה:** "מגילת רות" - פרשנות אישית של מאיר שלו
- **בית מדרש:** הבוגרים יוכלו להטעין את הסוללות האינטלקטואליות שלהם וללמוד יחד "תורה לשמה" מכמה חוקרים בלימודי היהדות ומורים מ"גדולי הדור". במסגרת זו ירצו: פרופ' עמנואל אטקס, מוטי בר-אור, מלילה הלנר, ד"ר אביבה זורנברג, פרופ' יאיר זקוביץ, פרופ' אוריאל סימון, פרופ' מנחם פרידמן, פרופ' יאיר צבן, פרופ' דניאל שוורץ, פרופ' אביגדור שנאן, ועוד.
- **קבוצות עבודה:** הזדמנויות לעבודה בקבוצות קטנות לפי תחומי התעניינות ופעילות מקצועית - החלפת רעיונות ותכניות וליבון נושאים משותפים.
- **קבוצות רפלקציה:** דיון בחווית הקולוקויום עצמה ובמשמעות החינוכית שלה.
- **פעילויות תרבותיות:** טיולים וביקור בהצגה "וירא. וישתחו" של תאטרון "עתים".
- **מפגש עם בוגרי בית הספר למנהיגות חינוכית:** מטרתו להמשיך ולהעמיק את הקשר המתפתח בין שני המוסדות ובין העולמות המקצועיים שהם מייצגים.
- **מליאת נעילה:** ריאיון עם פרופ' סימור פוקס - נכבד את מייסד תכנית עמיתי ירושלים, ונראין אותו על מרכיבי חזונו ועל תהליך תרגום החזון הזה למציאות.

רוב הקולוקויום יוקדש למפגשים בקבוצות קטנות, בהרכבים שונים, כדי לאפשר הזדמנויות רבות ככל שאפשר ליצירת שותפויות ולהידוק קשרים מקצועיים ואישיים. מכאן, שהקולוקויום אינו כנס בוגרים בלבד, אלא אף מרכיב אינטגרלי בהגשמת החזון של תכנית עמיתי ירושלים: מפגש שמקדם את פיתוח "השפה המשותפת", שמרחיב ומחזק את הרשת של עמיתי ירושלים; מפגש המשלב תיאוריה ומעשה, טקס ותוכן, עבודה והנאה.

אתגר נוסף הוא השמירה על האינטימיות של כל אחת מן התכניות בתוך המסגרת הגדולה המוקדשת למצוינות אקדמית. "בעבר הייתה תכנית עמיתי ירושלים אינטימית יותר, בעיקר כאשר הייתה ממוקמת באזורי מגורים", מספרת הובר. היא מזכרת שאנשים היו יושבים בחברותא בגינה, שמקומות הפעילות היו קטנים יותר ובחדרים שוטטו פחות פנים חדשות. ייתכן שלהובר וליתר חברי הצוות והסגל של בית ספר מנדל צפויים שינויים נוספים. התקווה היא כי אפילו קמפוס חדש זה של בית ספר מנדל אינו אלא זמני. מנהיגי בית הספר רואים בחזונו קמפוס פרטי אשר יחזק את מעמדו של בית ספר מנדל כמרכז בינלאומי גדול לפיתוח אנשי מקצוע, אשר יאיישו עמדות מנהיגות חשובות בישראל ובחול.

שורת בו אווירה בלתי רשמית ונינוחה, והוא נועד לשרת את עמיתי כל התכניות, את חברי הסגל ואת הצוות כולו. חדרי המחשב, אזורי הלימוד והקפסריה משותפים לכל. סמינרים משותפים נערכים לעיתים קרובות בכיתות החדשות, שעיצובן מאפשר שימוש באמצעים אור-קוליים ובמולטימדיה. כמו בכל שינוי שנערך בארגון, הוא מלווה באתגרים ובתקופת הסתגלות. העמיתה סטפני גליק נפגשת בקביעות עם עמיתים מבית הספר למנהיגות חינוכית, אולם היא מודה כי יעבור זמן מה עד שמנהגה זה יהיה לנחלת הכלל בקרב העמיתים. "ההזדמנות נמצאת שם", היא אומרת, "זה תלוי אם העמיתים משני הצדדים ינצלו אותה".

הבית הנוכחי של עמיתי ירושלים כחלק מבית ספר מנדל ברח' דרך חברון, גבול בקעה ותלפיות

הבית הרביעי של עמיתי ירושלים (1994-98) ברח' יד חרוצים 9, אזור התעשייה תלפיות

הבית השלישי של עמיתי ירושלים (1984-94) ברח' הצפירה, אזור שקט וירוק, מושבה הגרמנית

שהעמיתים הוותיקים שואלים מדוע אנו מצפים להצליח במקום שאחרים נכשלו. מובן שאין כל ערובה להצלחה, אך מספר גורמים משחקים לידינו. ראשית, קיימת תשתית תומכת מצוינת שתטפל בכל הפרטים המעשיים של קיום ה"עמיתון". שנית, זרם התקשורת הגובר מאפשר יותר משוב ויותר חילופי מידע ורעיונות. הצלחתנו תימדד במידה שבה יהפוך "עמיתון ירושלים" לדבר דואר המתקבל בברכה בבתי העמיתים, שיש בו מידע שהוא חשוב להם ורעיונות שיימצאו מעניינים ומעוררים. אולם הצלחה זו תלויה לא בעורכים ובצוות המקצועי בלבד, אלא אף בפעילות העמיתים והבוגרים - במשלוח חומר ותגובות. תקוותם של העורכים היא שתיגיבו בחיוב לאתגר ותיענו להזמנה זו.

פורמלי מעיתון, אך גם יותר שקול ופחות אישי מתקשורת ספונטנית פנימית כדוגמת הדואר האלקטרוני. אנו מקווים לספק כלי שבאמצעותו נפיץ רעיונות חדשים על חינוך יהודי ועל חינוך בכלל. לשם כך נפרסם מאמרים מפרי עטם של אנשי חינוך בולטים, כתבות עליהם וכן סקירת ספרים. אנו מעודדים את הקוראים לשלוח רשימות שיש בהן כדי ללמד על תובנות העולות בעבודתכם שיש בהן עניין לכלל הקוראים. בכוונתנו להשתמש ב"עמיתון ירושלים" גם כבימה להתכבד עליה בהישגיהם המקצועיים של העמיתים - משרות חדשות, פרסומים חדשים, תכניות מוצלחות או זכיות בפרסים. המערכת יודעת שאין זה הניסיון הראשון להוציא לאור עלון כזה ואפשר

דברים על העמיתון (המשך מעמוד 1)

ולעמיתים, היא הוכחה לכוח הגלום במדיום זה. בתוך שנים בודדות יצוצו ללא ספק אפשרויות חדשות, ובכלל זה תקשורת קולית וחזותית. ובכל זאת, יש מקום לאמצעי תקשורת מסוג מסורתי יותר. לשם כך יוצא לאור עלון הבוגרים "עמיתון ירושלים".

עלון זה תפקידו לספק אמצעי תקשורת קבוע וסדיר יותר מן התקשורת בדואר אלקטרוני, שניתן לחלוק בו ביתר קלות עם מי שאינם חלק מקהילתנו. אם לחזון המותווה לעיל יש תוקף, הרי חשוב שנוכל להסביר לעולם החינוך הרחב מה אנו עושים, מה הן הסוגיות המעסיקות אותנו וכיצד אנו מטפלים בהן. אנו מקווים ליצור אמצעי תקשורת פחות

ורדה שיפר

ציבורי והיא מלאה תפקידים בכירים במשרד מבקר המדינה ונציבות שירות המדינה.

ורדה שיפר רואה בתפקידה שני מאפיינים: "מצד אחד, חיזוק ותמיכה בזהות הייחודית של כל תכנית: בית הספר למנהיגות חינוכית, עמיתי ירושלים והיחידה לתכניות מיוחדות, ומצד שני, יצירת תרבות משותפת וחזון משותף לבית ספר מנדל כולו".

למנהיגות נוגעים בשאלות הקשורות למשטר בישראל, לשפה העברית בזיקה היסטורית, לאחריות המדינה לחינוך ילדי כל אזרחיה, לשאלות חברתיות הנוגעות לפערים ולפיזור גיאוגרפי, וכן למקומה של ישראל בעולם היהודי ולדרכים לקיים את ישראל כמדינה יהודית וגם דמוקרטית, וכו'. אני מניחה שעמיתי ירושלים מתמקדת בחינוך יהודי מחוץ לישראל כי הקונטקסט מכתוב התייחסויות שונות, כמו גם סוגיות שונות ודרכים שונות לטפל בהן".

הבית השני של עמיתי ירושלים
(1983-84) ברח' חובבי ציון 9, סלביה

הבית הראשון של עמיתי ירושלים
(1982-83) בבנין של הסוכנות היהודית
ברח' המלך ג'ורג', מרכז העיר

הקמפוס החדש

כאשר פעלו תכניות בית ספר מנדל ברחוב יד חרוצים, כל תכנית הייתה ממוקמת בקומה אחרת. בשל כך, ועל אף שהעמיתים חשו מחויבות רבה לעבודתם, הייתה האינטראקציה ביניהם מקרית ובלתי סדירה. בבחירת הקמפוס החדש ביקשנו לפתור את בעיית הצפיפות, ועם זאת גם להבטיח כי עיצוב המבנה של בית הספר יאפשר מפגשים פורמליים ובלתי-פורמליים בין חברי הסגל, הצוות והעמיתים.

הקמפוס החדש ממוקם בין תלפיות לבקעה בפינת רחוב שוקק חיים בבניין מפואר בן חמש קומות הנקרא "בית האומות". כיוון שהבניין היה בנוי כבר, היצירתיות של דוד רזניק, הארכיטקט הראשי של הקמפוס, הוגבלה. משימתו של רזניק וצוותו הייתה לעצב את המשרדים, את הכיתות ואת חדרי הישיבות כך שיתאימו לצרכים ולפילוסופיה של בית הספר.

"אם סטודנטים אוהבים את המקום שהם לומדים בו, הם לומדים טוב יותר", אמר רזניק, ארכיטקט מנוסה של מבני חינוך, אשר לזכותו נזקפים סניפים של קמפוס האוניברסיטה העברית בהר הצופים ובתי ספר יסודיים בירושלים. "העיצוב של בית-ספר", אמר רזניק, "יכול להשפיע על הלימוד של הסטודנטים ועל ההוראה של המורים בו".

בלובי של בית ספר מנדל, יש פינות קפה וכורסאות נוחות.

בוגר תכנית עמיתי ירושלים בשנת 1986, שמואל בן הלל, ראה בחזונו תכנית קצרת טווח, אינטנסיבית, אשר תעניק למחנכים יהודים מרחבי העולם את האפשרות לקבל הכשרה בסגנון של עמיתי ירושלים תוך כדי עבודתם. ברוח זו הוא הקים בשנת 1996 את היחידה לתכניות מיוחדות שהיא היום חלק בלתי נפרד של בית ספר מנדל.

כוונת המיזוג של תכניות אלו הייתה לקדם תרבות קולקטיבית ומודל לפיתוח מנהיגים. עד למיזוגן של התכניות, הן היו ישויות נפרדות בעלות אדמיניסטרציה, סגל ומרחב ארכיטקטוני נפרדים. כיום, שולטת המגמה לאחד משאבים ועל כן, לדוגמה, המדור למחשבה יהודית ולמדעי-הרוח, שבראשו עומד פרופ' אביעזר רביצקי, והמדור למדיניות, שבראשו עומד ד"ר דויד דרי, משרתיים את כל התכניות של בית ספר מנדל.

חברי צוות נבחרו בהתאם ליכולתם להבטיח את מימושו של היעד הכולל של בית ספר מנדל ואת פעולתו היעילה. הבחירה החשובה מכל היא בחירתה של ורדה שיפר למנהלת של בית ספר מנדל. היא בוגרת של בית-הספר למנהיגות חינוכית. לפני שקבלה על עצמה תפקיד זה הייתה שיפר מנהלת של תכנית לסגל הבכיר בשירות המדינה, שאותה הקימה בספטמבר 1997. תכנית זו, שמוזגה עתה עם היחידה לתכניות מיוחדות, מכשירה עובדים בכירים במשרדי ממשלה שעוסקים בתחומים חברתיים, בעיקר ממשרד הקליטה. לשיפר ניסיון עשיר בניהול

הפנים העמיתיים

עמית אליה דבורקין

אליה דבורקין הצטרף לתכנית

עמיתי ירושלים בו בזמן שיוזמותיו בתחום החינוך היהודי בברית המועצות לשעבר החלו לשאת פרי. כרקטור האוניברסיטה היהודית בסנט פטרסבורג, תרם דבורקין לפיתוח לימודי היהדות במוסדות להשכלה גבוהה ברחבי חבר העמים.

סנט פטרסבורג ללימודי יהדות, את המכון לחינוך ולהוראה ואת המכון לחקר יהדות התפוצות. לאוניברסיטה ארכיונים, ספרייה ובית הוצאה לאור. האוניברסיטה יזמה מספר כנסים בינלאומיים, סמינרים, תערוכות ומשלחות מדעיות בשיתוף עם מוסדות להשכלה גבוהה בישראל וכן הוציאה לאור ספרי לימוד רבים לשימוש בבתי ספר יהודים ובקהילות היהודיות בחבר העמים. עתה לומדים באוניברסיטה כמאה ועשרה סטודנטים לתואר ראשון ושני. האוניברסיטה היהודית בסנט פטרסבורג משמשת כמודל למוסדות דומים שקמו בקייב, במוסקבה, ובמקומות נוספים בחבר העמים.

על אף הישגיו הרבים, הרגיש דבורקין שעליו להעמיק את הכשרתו בתחום החינוך היהודי ולכן עזב בשנת 1998 את משרתו באוניברסיטה שאך החלה לשגשג, והצטרף לתכנית עמיתי ירושלים. כעמית בתכנית נחשף דבורקין לאתגרים המשותפים לחינוך היהודי בעולם, במיוחד בקהילות שמוסדות חינוך קיימים בהן שנים רבות, וגילה שפה משותפת לשיח אודות החינוך היהודי.

"בלא הקשר שלי לבית ספר מנדל לא הייתי יכול להוציא לפועל את מה שאני מקווה לעשות" אמר דבורקין. עם סיום לימודיו בתכנית בקיץ הקרוב, דבורקין מתכוון לערוך מחקר על יהדות וחברה בתחומים אשר הובילו את תשוקתו העזה ליהדות ולפילוסופיה. לדעתו, עבודה זו תביא לפיתוח תכניות מעשיות בחינוך היהודי, לדוגמה, פיתוח "בית מדרש פתוח" - מוסד אקדמי פתוח ללימודי יהדות. דבורקין מעוניין מאוד ליצור קשר עם מתבוללים שהם דמויות מפתח בתחומי האמנויות, המדע, החינוך ולימודי היהדות, כדי להעמידם על הקשר בין היהדות לתרבות הכללית. "בית מדרש" זה לא יהיה בית מדרש במובן הקלאסי אלא דומה יותר ל"להאוס" (Lehrhaus) של רוזנצווייג. זה יהיה בית מדרש וירטואלי בו ירצו מרצים רוסים ובעתיד גם אנשי מקצוע יהודים אמנים, ואנשי אקדמיה, דוברי שפות שונות אשר יחליפו רעיונות, ילמדו וילמדו בעזרת טכנולוגיה, פרסומים, כנסים וסמינרים.

"מטרתי היא ליצור תנועה תרבותית אשר מחברת בין תרבות כללית ותרבות יהודית."

חייו של אליה דבורקין

שזורים באירועים המרכזיים של ההיסטוריה של היהדות הרוסית המודרנית, אשר במקצתם אף מילא בעצמו תפקיד מרכזי. טרם הגיעו לישראל לפני שנתיים כעמית בתכנית עמיתי ירושלים, היה דבורקין רקטור של האוניברסיטה היהודית בסנט פטרסבורג, המוסד היהודי הראשון להשכלה גבוהה בחבר העמים.

בראשית שנות העשרים לחייו, לא חשב דבורקין שהוא יהיה מחלוצי החינוך היהודי ברוסיה. כמו יתר חבריו היהודים, שחיו ברוסיה בשנות ה-70, לא חש דבורקין רגש יהודי דתי או יהודי לאומי. הוא ביקש לפתח קריירה כמדען או כפילוסוף ואלברט אינשטיין שימש לו מודל להזדהות ולחיקוי. אולם דבורקין, כמדענים ופילוסופים רבים חיפש אחר האמת ובחיפושו גילה את היהדות. הוא חקר את היהדות באותה דרך שחקר את הפילוסופיה המערבית ואת העקרונות הדתיים והפילוסופיים של הנצרות והאסלאם. "העניין שלי ביהדות היה ברמה אינטלקטואלית, רוחנית ותרבותית וחף מכל רגש לאומי".

בלימודיו הוקסם דבורקין משילוב האמונה וההלכה ביהדות. בתקופה שמודעותו והכרתו של דבורקין עם היהדות העמיקו, תרם דיכוי היהודים על ידי המשטר הסובייטי לחיזוק קשריו עמה. ואמנם, בטרם השלים את לימודיו לתואר דוקטור בפילוסופיה הוא הורחק מן האקדמיה הרוסית. משנת 1984 תעל דבורקין את עיסוקיו האקדמיים לערוצים חשאיים יותר ופתח בשיתוף עם חברים מרכז מחתרתי ללימודי יהדות שעסק בעיקר בהוראת טקסטים יהודים, היסטוריה של העם היהודי ועברית.

כאשר בשנת 1988 הוסר "מסך הברזל" והוענקו ליהודים זכויות אשר נשללו מהם בעבר, הקימו דבורקין וחבריו את האוניברסיטה היהודית בסנט פטרסבורג כהמשך טבעי לתנועה המחתרנית ללימודי היהדות. האוניברסיטה הייתה המקום היחיד שיהודים ולא יהודים כאחד יכלו ללמוד בו יהדות בסביבה אקדמית. האוניברסיטה, הן בהיותה תקדים והן בפרינקיטם שיוזמה בתחום החינוך היהודי, מלאה תפקיד חשוב בחיזוק החינוך היהודי בחבר העמים.

היום האוניברסיטה משגשגת והיא כוללת עתה את מכון

4. Trial Run

החלטה

נאט ליט מיזימאלן יעלגאט זיך סאונט

LELO AS UPAULI

ס,חצ לטוט , א א וזיז

School for Educational Leadership

תכנית להכשרת
מנהיגות חינוכית
מייסודם של
קרנות מנדל
קרנות דורון וריץ'
ופליקס פוזן
ובשיתופו של
משרד החינוך והתרבות

בית ספר למנהיגות חינוכית

ב' ת' הספר למנהיגות חינוכית

התמורות התרבותיות הפוקדות את החברה המודרנית מעמידות את מערכות החינוך ברחבי העולם בפני אתגרים חדשים. הפיתוח המואץ בתחומי הידע השונים ובטכנולוגיה, התפקיד המכריע של אמצעי התקשורת בעיצוב חברות ותרבויות והשפעתם הבלתי נמנעת של גורמים אלה על הלימודים בבית הספר, מעלים בעיות מסוג חדש בתחום החינוך שיש להתמודד איתן. בין היתר, מתעורר הצורך בהכשרת מנהיגות חדשה, מנהיגות שתוכל לאתר ולאבחן את הבעיות, להציע פתרונות מקוריים ומהימנים, להחדיר בצורה מתוככמת את השינויים הדרושים למערכות החינוך השונות ולהבטיח את הצלחתם.

במדינת ישראל, הקולטת עליה מארצות שונות ומתחבטת בשאלות אידיאולוגיות, תרבותיות ופוליטיות ייחודיות, דרושה חשיבה מקורית בעיצוב גישות, בתכנון תוכניות ובהקמת מוסדות חינוך שיתנו מענה לצרכיה של חברה בהתהוות הנשענת על מורשת תרבותית עשירה ורב-פנים. דרושה מנהיגות חינוכית בעלת תעוזה הרגישה לתהליכים הפוקדים את החברה הישראלית ומודעת לצורך בהעלאת רעיונות חדשים, בהפעלת תוכניות מקוריות ובאתור מחנכים בעלי שיעור קומה, שיגלו עניין במציאות המתהווה, ויהיו מוכנים לקחת חלק במאמצים המושקעים בקליטת העליה, בגישור הפערים, בעידוד מצויינות ובהנחלת ערכים.

בית הספר למנהיגות חינוכית הוא מוסד עצמאי שנועד להכשיר ולטפח מנהיגות חינוכית שתשתלב במערכת החנוך על רבדיה השונים: בחינוך הפורמלי והבלתי-פורמלי, בתפקידי מפתח במשרדי הממשלה וברשויות המקומיות, בהכשרת מנהלים ומתכנני מוסדות חנוך, בהכשרת מפקחים, חוקרים, מורים, אנשי תקשורת וכותבי תכניות לימודים, בהכנת תוכנות לימוד, סרטים וכיו"ב.

בית הספר למנהיגות חינוכית משמש מקום מפגש למחנכים מצטיינים בכל התחומים הללו. מבחינה חברתית האוכלוסיה מאד מגוונת: חילוניים ודתיים, יוצאי הערים הגדולות, עיירות הפיתוח והקיבוצים; נציגים מתחום הוראת המדעים, הטכנולוגיה ומדעי הרוח; ותיקים, עולים ובני מיעוטים. המגע הבלתי אמצעי במסגרת הלימודים יוצר תנאים לפיתוח לשון חינוכית בין תחומית בקרב העוסקים בחינוך.

בית הספר למנהיגות חינוכית פתוח:

- לבעלי תואר שני לפחות (או הכשרה מקבילה), בגיל 30–45.
- מחנכים העוסקים בניהול, הוראה, תכנון או מחקר, בעלי 5 שנות נסיון לפחות.
- מומחים מתחומי האמנות, מדעי הטבע, החברה והרוח בעלי ותק בתחומם המעוניינים לעבור הסבה לחינוך.

ה ר ש מ ה

המעוניינים בהגשת מועמדות לתכנית חייבים:

1. למלא טופס הרשמה.
2. לצרף תצלומי תעודות רשמיות ואישורים ללימודים אקדמאיים.

מ י ו ן

המועמדים יעברו תהליכי מיון לצורך בחינת התאמתם לתכנית. הודעה על קבלה או אי-קבלה לבית הספר תשלח עד אמצע מאי.

ת כ נ י ת ה ל י מ ו ד י ם

תכנית הלימודים תימשך שנתיים. היא תתחיל בראשית חודש ספטמבר ותמשך עד סוף חודש יולי, כנ"ל גם בשנה השניה. היא מחולקת לשלוש חטיבות:

- א. תכנית משותפת למחזור כולו (8-18 שעות לימוד פורמליות בשבוע) הכוללת הרצאות, סמינרים, סדנאות על נושאים אקטואליים בתחום החינוך בישראל ובעולם, וסיורים פדגוגיים.
- ב. הלימודים בחטיבה השניה מתנהלים בקבוצות מצומצמות. הלומדים מצטרפים על פי תחומי ההתמחות וההתעניינות המיוחדים שלהם ובהתייעצות עם מנחים אישיים.
- ג. תכנית הנחיה אישית המלווה את הלומדים במהלך הלימודים. העמיתים חייבים בתקופה של עבודה מעשית מונחית, בהגשת דו"ח מסכם לעבודתם, בכתיבת חיבור מקצועי ובתכנון קפדני של פרוייקט חינוכי שעליהם להפעיל בשדה. עולים חדשים שיעמדו בתנאי הקבלה יזכו בתכנית אישית לשיפור שליטתם בעברית, ולהשלמת ידיעותיהם בתחומים שהם חיוניים להתערותם בחברה הישראלית ולהכרת מערכת החינוך שלה.

ת נ א י ה ל י מ ו ד

המועמדים שייבחרו יזכו בתנאי לימוד שיאפשרו להם לעסוק בלימודים, מחקר ותכנון חינוכי במשך שנתיים. בתמורה עליהם להתחייב:

- להשתתף באופן מלא בתכנית ולהמנע מכל עבודה אחרת בתקופת הלימודים.
- למלא אחר הדרישות הפורמליות של התכנית.
- לכתוב עבודת גמר וליישמה בפועל בשדה.
- לעסוק בחינוך במשך 5 שנים לפחות ולהשתתף לאחר סיום לימודיהם, במהלך שנת עבודתם הראשונה, בסמינר אחד לפחות במסגרת בית הספר למנהיגות חינוכית.

- חוזה המסדיר את ההתקשרות בין המועמד שהתקבל לבין בית הספר למנהיגות חינוכית ייחתם עד לראשית שנת הלימודים.

ס ג ל ב י ת ה ס פ ר

סגל בית הספר מורכב מאנשי אקדמיה ומומחים העוסקים בהכשרת מנהיגות. המנחים האישיים נבחרים מקרב אנשי חינוך מצטיינים שיש להם ענין בתכנית. הנהלת בית הספר מורכבת מנציגי משרד החינוך, קרן מנדל, קרן דורון-ריץ', וקרן פוזן; ומוועדה אקדמית שחברים בה אנשי רוח, חינוך ומדע, המלווים את חברי הסגל בעבודתם.

ה כ ת ו ב ת ל מ י ד ע נ ו ס ר

בית ספר למנהיגות חינוכית
ת.ד. 53343 ירושלים 91523
טלפונים: 02-735961/2

MANDEL INSTITUTE

FACING THE CRITICAL CHALLENGE

מכון מנדל

We are witnessing a profound change in the agenda of the Jewish people. Within a relatively short period, Jewish communities all over the world have agreed that the critical challenge of our age is to take positive action through education to ensure meaningful Jewish continuity.

A powerful expression of this was the Commission for Jewish Education in North America. In its path breaking report, forty four outstanding community leaders, scholars, educators and rabbis concluded:

"Throughout history Jews have faced dangers from without with courage and steadfastness; now a new kind of commitment is required. The Jews of North America live in an open society that presents an unprecedented range of opportunities and choices. This extraordinary environment confronts us with what is proving to be an historic dilemma: while we cherish our freedom as individuals to explore new horizons, we recognize that this very freedom poses a dramatic challenge to the future of the Jewish way of life. The Jewish community must meet the challenge at a time when young people are not sure of their roots in the past or of their identity in the future. There is an urgent need to explore all possible ways to ensure that Jews maintain and strengthen the commitments that are central to Judaism".

That we have arrived at a situation in which the future continuity of the majority of the Jewish people is in doubt, was brought starkly into relief by the findings of the Council of Jewish Federation's 1990 National Jewish Population Survey. These findings show that, since 1985, out of every three marriage ceremonies involving Jews in the USA, only one was a celebration in which both of the partners were Jewish.

The challenge is to create an environment in which Jews will choose to be Jewish. To do this all the forces of the community will have to be rallied in a combined assault on the problem. In the vanguard will be education and community leadership - education as the critical instrument and community leadership the mobilizing force to address the most serious issue facing the Jewish people today.

Forging a response to this challenge is the mission of the Mandel Institute in Jerusalem.

THE ROLE OF THE MANDEL INSTITUTE

The Mandel Institute was established in Jerusalem in December 1990 by the Mandel family of Cleveland, Ohio, as a center for the advanced study and development of Jewish education. It was founded on the premise that the way to address the problem of ensuring meaningful Jewish continuity is by helping communities plan strategically to deal with this issue, articulating powerful ideas and recruiting outstanding community and professional leadership. These, in turn, will help Jewish education to find its proper role in the community. This combination of people and ideas is seen as the best means for enhancing a process that will lead to systematic change in Jewish education. The Institute is a place in which new programs based on innovative ideas will be planned and implemented, and existing programs that have proven themselves will be further developed.

In the three years since its creation the Mandel Institute has been involved in a number of major educational initiatives both in the Diaspora and in Israel, each one concerned with aspects of ensuring meaningful Jewish continuity through people and ideas. In its brief existence the Institute has:

Served as a key consultant for the Commission on Jewish Education in North America and for the implementation of its findings through the Council for Initiatives in Jewish Education (CIJE)

The senior staff of the Mandel Institute was responsible for co-ordinating the work of the Commission on Jewish Education in North America, from the initial design of the process through a two year period of research, consultation and discussion, leading to the publication of the Commission's report, "A Time to Act" in November 1990, and the subsequent immediate creation of the CIJE, launched to implement the Commission's recommendations.

The Commission identified building a profession of Jewish education, mobilizing community support and developing a research capability as the building blocks for Jewish educational renewal in North America. The Institute has served as a consultant to the CIJE and particularly its Lead Communities project as it has developed the infrastructure through which its ambitious program can be implemented.

Established the School for Educational Leadership in Jerusalem

In 1991 Israel's Minister of Education and Culture turned to the Mandel Institute for consultation in addressing the need for training additional outstanding educational leaders. There are 120,000 educators in Israel and it is generally agreed that 1,000 of these, by virtue of the positions they hold, decide policy and influence the outcomes of Israel's educational system. The Mandel Institute studied this problem and ultimately recommended to the Minister the establishment of a School for Educational Leadership to train the professionals for key positions in the educational

system. The Institute then recruited two additional founding partners - the Doron/Rich foundations and Mr. Felix Posen - to join together with the Mandel Associated Foundations and the Ministry of Education in the establishment of the school.

The response to this initiative has been outstanding, with thousands of applicants applying to be accepted as one of the 40 students who study each year at the school. The Institute recruited the teaching staff, designed the curriculum and continues in its role as consultant to the school. The first graduating class takes up a range of key senior positions within the Israeli educational system in the Fall of 1994.

—◆—
Created a deliberation worldwide amongst outstanding scholars and educators concerning the aims and purposes of Jewish education
—◆—

The Institute has brought together some of the world's leading scholars in Jewish thought, education and the social sciences to think about alternative visions that could energize Jewish education. A two year process of deliberation is now nearing completion and a volume will soon be published which presents the outcomes of these discussions and portrays a number of alternative visions of a successful Jewish education and their implications for practice.

WORK IN PROGRESS

Though the mission of the Mandel Institute is the enhancement of meaningful Jewish continuity, it is continuously reviewing and revising its agenda. The Institute is committed to a problem solving approach rather than to any particular set of projects. For this reason it may choose to play any one of a number of roles, ranging from strategic planning, research and development, to program design and implementation, as it serves the Jewish world in addressing the critical challenge facing the Jewish people in our time.

Amongst the many important priorities, the Institute is currently focussing its attention on three basic building blocks for Jewish education worldwide, without which real change will not be possible: to recruit and nurture a larger cadre of talented and committed senior professionals for Jewish education, to establish a knowledge base that will enrich the decision making process, and to mobilize community support by recruiting outstanding community leaders to the cause of Jewish education.

—◆—
Senior Personnel Development
—◆—

In the area of senior personnel development, the Institute is offering consultation to some of the existing successful initiatives, such as the Jerusalem Fellows program, which are training professional leadership for Jewish education, and also developing additional approaches to correct a chronic shortfall in the quantity and quality of professional Jewish educational leadership worldwide.

Building knowledge, ideas and understanding in
Jewish education

In the belief that there could be created a greater organized and analyzed body of knowledge and understanding which would enrich the decision making process in Jewish education, the Institute is building a knowledge base and intelligence gathering network. Knowledge of many kinds is critical to Jewish education if it is to address problems thoughtfully. Because it is committed to the idea that policy and planning in the field of Jewish education must be based on solid foundations, the Institute is creating a unit to identify, collect, analyze and communicate knowledge effectively in key areas such as personnel, alternative goals and visions, and ways of developing a closer partnership between educational professionals and community leaders.

Mobilizing outstanding community leaders for Jewish education

The task of recruiting and engaging senior volunteer community leadership for Jewish education is essential if the commitment to Jewish continuity is to be translated into a real program for renewal. Such individuals must be encouraged to contribute their wisdom, influence, power and resources to this challenge. The Institute is currently engaged in creating close links with key leaders and institutions to develop a more effective partnership between senior professionals and community leaders in Jewish education.

THE MANDEL INSTITUTE IN JERUSALEM

The Mandel Institute is governed by a Board of Directors who work with a group of senior professionals in Jewish education and a panel of outstanding academicians and thinkers in the fields of Jewish thought, Jewish and general education, policy studies and the social sciences to develop ideas, build institutions and offer consultation to projects and to communities.

BOARD OF DIRECTORS

MORTON L. MANDEL Chairman, Cleveland, USA
Convener and Chairman of the Commission on Jewish Education in North America and Chairman of the Council for Initiatives in Jewish Education; former President of the Council of Jewish Federations, the JWB (now JCC Association) and the Jewish Community Federation in Cleveland

MARC BESEN Melbourne, AUSTRALIA
Member of the Board of Governors of Tel Aviv University; former President of Keren Hayesod in Australia and First Chancellor of Mount Scopus Memorial College

JAIME CONSTANTINER Mexico City, MEXICO
Founder of the Program of Judaic Studies at the Universidad Ibero Americana, a driving force behind the Tarbut School in Mexico City and responsible for the Tarbut-Jerusalem Project; Vice Chairman of the Board of Governors of Tel Aviv University

ISAAC JOFFE Johannesburg, SOUTH AFRICA
Chairman of the Jewish Agency Budget and Finance Sub-Committee on Education and member of the Commission of the Joint Authority for Jewish Zionist Education; former Chairman of the South African Board of Jewish Education

FELIX POSEN Vice Chairman, London, UK
Governor of the Oxford Centre for Hebrew and Jewish Studies, an
Honorary Fellow and Governor of the Hebrew University of Jerusalem
and a leading supporter of the Hebrew University's Vidal Sassoon
International Center for the Study of Antisemitism

ESTHER LEAH RITZ Milwaukee, USA
A member of the Board of the Council for Initiatives in Jewish
Education; former Vice President of the Council of Jewish Federations,
and former President of the JCC Association and the Jewish Federation
of Milwaukee

GARRY STOCK Treasurer, Melbourne, AUSTRALIA
President and former Treasurer of Mount Scopus Memorial College,
Australia's largest Jewish day school; founding member of the
Co-ordinating Committee of Jewish Day Schools and responsible for
the Melton Centre (Hebrew University) Mount Scopus College project

SENIOR STAFF

SEYMOUR FOX President
Professor of Education and Jewish Education, Hebrew University of
Jerusalem

ANNETTE HOCHSTEIN Director
Policy Analyst. Co-founder and Director of Nativ Policy and Planning
Consultants 1980 - 1990

AMI BOUGANIM
Specialist in philosophy, Jewish thought, informal and leadership
education

SIMON CAPLAN
Specialist in community education, planning and educational
administration

DANIEL MAROM
Specialist in Jewish history, educational thought and teacher education

SHMUEL WYGODA
Specialist in Jewish studies, formal education, curriculum and personnel
development

CONSULTANTS

MENACHEM BRINKER
Professor of Literature and Philosophy, Hebrew University of Jerusalem

DAVID K. COHEN
Professor of Public Policy and John Dewey Professor of Education,
University of Michigan

JAMES S. COLEMAN
University Professor of Sociology and Education, University of Chicago

YEHEZKEL DROR
Professor of Political Science and Wolfson Chair Professor of Public
Administration, Hebrew University of Jerusalem; member, Club of
Rome

MOSHE GREENBERG
Professor Yitzhak Becker Professor of Jewish Studies, Hebrew
University of Jerusalem

ALAN HOFFMANN
Director of the Council for Initiatives in Jewish Education

MICHAEL INBAR
Mandel Professor Emeritus of Cognitive Social Psychology and
Education, Hebrew University of Jerusalem

ZEEV MANKOWITZ
Director of the Melton Centre for Jewish Education in the Diaspora,
Hebrew University of Jerusalem

MORDECAI NISAN
Melton Professor of Educational Psychology, Hebrew University of
Jerusalem

MICHAEL ROSENAK
Mandel Professor of Jewish Education, Hebrew University of Jerusalem

ISRAEL SCHEFFLER
Victor S. Thomas Professor of Education and Philosophy, Emeritus;
Co-Director of the Philosophy of Education Research Center, Harvard
University

ISADORE TWERSKY
Nathan Littauer Professor of Hebrew Literature and Philosophy,
Harvard University

MANDEL INSTITUTE - HARVARD UNIVERSITY: A PROGRAM OF SCHOLARLY COLLABORATION

The Institute has established a program of scholarly collaboration with
Harvard University's Philosophy of Education Research Center in the
areas of Leadership, Training and Education.

Mandel Institute: A Center for the Advanced Study
and Development of Jewish Education
8 Hovevei Zion Street, Jerusalem, Israel
P.O. Box 4556, Jerusalem 91044, Israel
tel (02) 662832
fax (02) 662837
e-mail Mandel@vms.huji.ac.il